

Studijní a vědecká
knihovna
v Hradci Králové

Výroční zpráva

**o výkonu regionálních funkcí v knihovnách
Královéhradeckého kraje**

v roce 2018

Zprávu předkládají:

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
a knihovny pověřené výkonem regionálních funkcí
v Královéhradeckém kraji

Hradec Králové, 15. února 2019

Obsah

Krajský systém knihoven a služby poskytované v rámci regionálních funkcí	3
Analýza regionálních funkcí v roce 2018	6
Hodnocení výkonů a financování regionálních funkcí dle jednotlivých oblastí	
Krajská knihovna – Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové	10
Pověřená knihovna pro oblast Hradec Králové – Knihovna města Hradce Králové	14
Pověřená knihovna pro oblast Jičín – Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně	20
Pověřená knihovna pro oblast Náchod – Městská knihovna Náchod	26
Pověřená knihovna pro oblast Rychnov n. Kn. – Kostelec n. Or. – Městská knihovna Kostelec nad Orlicí	31
Pověřená knihovna pro oblast Rychnov n. Kn. – Dobruška, Rychnov n. Kn. – Městská knihovna Rychnov nad Kněžnou	35
Pověřená knihovna pro oblast Trutnov – Městská knihovna s regionálními funkcemi v Trutnově	40
Statistické výkazy výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2018	44

Krajský systém knihoven Program regionálních funkcí

Podpora krajského systému knihoven a pomoc větších knihoven menším byla již šestnáctým rokem realizována podle celostátních pravidel pro výkon regionálních funkcí knihoven. Priority a cíle knihovnických služeb pro rok 2018 vycházely z Koncepce rozvoje knihoven Královéhradeckého kraje na období 2014–2018 a konkrétní podmínky poskytování regionálních služeb byly sjednány ve smlouvách o přenesení regionálních funkcí mezi krajskou knihovnou a pověřenými knihovnami. Poskytovatelem služeb je Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové v pozici krajské knihovny a 6 pověřených knihoven v oblastech Hradec Králové, Jičín, Náchod, Kostelec nad Orlicí, Rychnov nad Kněžnou a Trutnov. V oblasti Jičín a Trutnov jsou regionální funkce centralizovány do pověřené knihovny. V ostatních oblastech funguje střediskový systém a výkonu regionálních služeb se účastní i městské knihovny. Příjemci regionálních služeb jsou knihovny zřizované městy a obcemi, pobočky knihoven v přidružených obcích a knihovny specializované.

Síť knihoven Královéhradeckého kraje v roce 2018

Síť knihoven	Obsluhované knihovny	Pověřené knihovny	Profesionální knihovny	Neprofesionální knihovny	Samostatně evidované pobočky	Knihovny specializované
Krajská knihovna	6	6				
Hradec Králové	95		7	84	4	0
Jičín	77		12	61	3	1
Náchod	81		10	59	11	1
Kostelec n. Or.	27		3	19	5	0
Rychnov n. Kn.	54		4	48	2	0
Trutnov	50		8	41	1	0
Kraj celkem	390	6	44	312	26	2

Oblast	Počet obsluhovaných knihoven a poboček zřizovaných městy a obcemi celkem
Hradec Králové	95
Jičín	76
Náchod	80
Kostelec n. Or.	27
Rychnov n. Kn.	54
Trutnov	50
Kraj celkem	382

Oblast	Počet středisek	
	Pověřená knihovna	Městské knihovny
Hradec Králové	1	5
Jičín	0	0
Náchod	1	4
Kostelec n. Or.	1	1
Rychnov n. Kn.	1	3
Trutnov	0	0
Kraj celkem	4	13

Rozdělení regionů pro poskytování regionálních služeb zůstalo téměř stejné. Změna nastala v okrese Hradec Králové, kde v červnu 2017 došlo ke zrušení Obecní knihovny v Rozběřicích. Síť vesnických knihoven zapojených do krajského systému vykazuje také pohyb vzhledem k momentálním personálním podmínkám nebo prostorovému vybavení; z těchto důvodů je pozastavena činnost například u Místní knihovny Jeřice, Semínova Lhota a Zboží

v okrese Jičín a u Obecní knihovny Hynčice v okrese Náchod. V roce 2018 byla na Náchodsku zrušena knihovna ve Stolíně – pobočka Knihovny Břetislava Kafky v Červeném Kostelci. Během roku se kvůli stěhování sloučila knihovna Přestavlký s knihovnou Borovnice v oblasti Kostelec nad Orlicí; oficiální vyjádření z Ministerstva kultury ke zrušení knihovny v Přestavlkách zatím není k dispozici. Zájem o regionální služby mají z Královéhradeckého kraje 2 specializované knihovny: Knihovna Regionálního muzea a galerie v Jičíně a Odborná knihovna Oblastní nemocnice Náchod. Ostatním specializovaným knihovnám je odborná pomoc poskytována na vyžádání.

Finanční zajištění regionálních funkcí

Usnesením č. ZK/9/654/2017 Zastupitelstva Královéhradeckého kraje ze dne 4. 12. 2017 a usnesením č. ZK/13/951/2018 Zastupitelstva Královéhradeckého kraje ze dne 21. 5. 2018 byl výkon regionálních funkcí v Královéhradeckém kraji pro rok 2018 finančně zajištěn z rozpočtu Královéhradeckého kraje v celkové částce 8 466 000 Kč. Krajská knihovna vyčlenila ze svého rozpočtu na metodické funkce vůči knihovnám regionu částku 1 634 038 Kč. Zřizovatelé knihoven přispěli na základě dotačních nebo darovacích smluv částkou 1 430 856 Kč na nákup výměnných fondů.

Pracovníci zajišťující regionální služby v roce 2018

Počet obsluhovaných knihoven na 1 pracovní úvazek (přepočtený ukazatel)	
Oblast	2018
Hradec Králové	33,9
Jičín	29,6
Náchod	30,5
Kostelec n. Or.	24,5
Rychnov n. Kn.	27,0
Trutnov	29,4
Krajský průměr	29,2

Počet pracovníků v pověřených knihovnách, jejichž mzdy jsou financovány z dotace na regionální funkce, je zhruba stejný jako v minulém roce (mírné navýšení o 0,1 úvazku vykazuje oblast Kostelec nad Orlicí, mírné snížení o 0,1 okres Náchod). V krajské knihovně bylo z rozpočtu opět financováno 2,537 úvazku.

Na 1 metodika pověřené knihovny připadalo v průměru 29,2 knihoven. Rozdíly v jednotlivých okresech souvisejí též se zapojením pracovníků střediskových knihoven do realizace služeb.

Služby poskytované v rámci regionálních funkcí

A) Základem spolupráce mezi knihovnami byly regionální služby definované dle standardu:

- odborné poradenství (konzultační činnost, metodické návštěvy), plány, rozborů,
- statistika a hodnocení činnosti knihoven,
- vzdělávání knihovníků, semináře, porady,
- tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce, správa, revize a aktualizace,
- pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů,

- servis automatizovaného knihovního systému využívaného pro výkon regionálních funkcí,
- další nezbytné činnosti, které vedou k rozvoji knihoven.

B) Krajská knihovna po dohodě s pověřenými knihovnami doplnila výčet o trvalé úkoly:

1. Pokračovat v systému získávání finančních prostředků na nákup výměnných fondů formou dotací nebo darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven. Zajistit uzavření smluv a účtování dotace podle platných předpisů, sledovat plnění smluv. Systém podpory regionálních funkcí zhodnotit ve výroční zprávě a připravit pokračování systému v následujícím roce.
2. Společně s krajskou knihovnou a ostatními pověřenými knihovnami realizovat úkoly stanovené v Koncepci rozvoje veřejných knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2014–2018 s výhledem do roku 2020, včetně regionální propagační kampaně.
3. Na webové stránce pověřené knihovny v oddíle Pro knihovny prezentovat informace a materiály pro obsluhované knihovny a jejich zřizovatele.
4. Sledovat plnění standardu VKIS v knihovnách své působnosti, analyzovat a vyhodnocovat výsledky. Podporovat kompetence knihovníků obsluhovaných knihoven v oblasti hodnocení výkonů vlastní knihovny a realizace průzkumů spokojenosti uživatelů.
5. Revize výměnného knihovního fondu provádět v souladu se zákonem č. 257/2001 Sb. (knihovní zákon) a navazujícími předpisy, jež platí pro evidenci a revizi knihovních fondů. Zprávu o výsledku revize přiložit v daném roce k výroční zprávě o výkonu regionálních funkcí.
6. Spolupracovat s komisí soutěže Vesnice roku. Poskytovat komisi informace o knihovnách přihlášených do soutěže o titul krajská knihovna roku, aktivně nabízet přihlášeným knihovnám metodickou a praktickou pomoc při přípravě na soutěž.
7. Zabezpečit 1x ročně aktualizaci a kontrolu Celostátního adresáře knihoven za svoji obsluhovanou oblast dle celokrajsky dohodnuté metodiky.
8. Připravit nominace na udělení titulu knihovnice/knihovník Královéhradeckého kraje roku za svoji obsluhovanou oblast. Informace zpracovat v rozsahu daném krajskou knihovnou a s ohledem na potreby celostátního Slovníku českých knihovníků.

C) Aktuální úkoly pro rok 2018:

1. V pověřené knihovně analyzovat výměnný fond z hlediska parametrů Standardu pro dobrý fond (metodický pokyn Min. kultury pro vymezení standardu doplňování a aktualizace knihovního fondu, č. j. 53667/2017) a provést jeho aktualizaci s cílem dosáhnout v následujících letech v něm uvedených parametrů.
2. V rámci regionálních služeb nabízet metodickou i praktickou pomoc obsluhovaným knihovnám s cílem podpořit aktualizace fondů ve všech obsluhovaných knihovnách.
3. Ve spolupráci s krajskou knihovnou a ostatními zapojenými knihovnami se podílet na zpracování Koncepce rozvoje veřejných knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2019–2023.

4. Zahájit přípravné práce pro zapojení do projektu Centrální portál knihoven na portálu Knihovny.cz.
5. V metodické práci se zaměřit na obsahovou kvalitu knihovnických webů, zejména u malých knihoven, a to s cílem zvýšit uživatelský a propagační potenciál webových stránek obsluhovaných knihoven. Spolupracovat s krajskou knihovnou na vytvoření doporučení k této problematice.

Analýza regionálních funkcí v roce 2018

Komentář ke krajskému sumáři výkonů regionálních funkcí

Realizace regionálních funkcí čili pomoc větších knihoven menším otevírá cestu k efektivním knihovnickým službám, poskytuje úspory a v mnoha případech je základní podmínkou pro udržení existence vesnické knihovny. Bez výměnných souborů a odborné pomoci ze strany větších knihoven by tyto knihovny stagnovaly i tam, kde mají občané o knihovnické služby zájem.

Nákup výměnných fondů

Příspěvky obcí na nákup výměnných fondů	
Oblast	% přispívajících obcí
Hradec Králové	74 %
Jičín	90 %
Náchod	90 %
Kostelec n. Or.*	5 %
Rychnov n. Kn.	65 %
Trutnov	93 %
Krajský průměr	77 %
* V oblasti Kostelec nad Orlicí převažuje nákup do vlastních fondů obcí, pověřená knihovna zajišťuje z dotace na reg. funkce zpracování tohoto knihovního fondu.	

Práce s výměnnými soubory je nejvíce oceňovanou částí systému regionálních služeb. Zřizovatelé v roce 2018 již šestým rokem přispívali na nákup výměnných fondů. Sdružování peněz na doplňování výměnných fondů se zúčastnilo 77 % obsluhovaných obcí, celkem se jedná o příspěvek 1 430 856 Kč. Příspěvek je o 44 738 Kč vyšší než v předešlém roce a pokrývá 48 % nákladů na pořízení výměnných fondů. V průměru na obyvatele malých obcí Královéhradeckého kraje se jedná o částku 9,65 Kč na 1 obyvatele.

Hodnota nákupu výměnných fondů byla celkem 3 010 582 Kč. Částka na nákup je oproti předešlému roku nižší o 121 472 Kč. Z dotace na regionální funkce bylo vydáno 1 579 726 Kč, což je 19 % dotace.

Celkový přírůstek výměnného fondu kraje byl 15 245 k. j., což je o 5 % méně než v předešlém roce. Nákupy novinek byly realizovány s využitím slev a hromadných nákupů, proto průměrná cena 1 dokumentu opět nepřesáhla 200 Kč. Zdrojem doplňování jsou i dary od čtenářů. Obnova výměnného fondu se mírně snížila na 4,3 % (v minulém roce 4,5 %), nedosáhla tak doporučeného standardu 7 %. Úbytek výměnného fondu je o více než jednu třetinu vyšší nežli přírůstek, což signalizuje zvýšenou aktivitu při aktualizacích těchto fondů.

Cirkulace výměnných fondů

Cirkulaci výměnných fondů využilo v roce 2018 více než 93 % vesnických knihoven a poboček. Řada těchto knihoven vůbec nebuduje vlastní fondy a výměnné fondy jsou pro ně jediným zdrojem dokumentů. Objem dokumentů nabídnutých k prvnímu půjčení činil 238 k. j. na 1 knihovnu využívající cirkulaci. Ve všech oblastech tak byl překročen standard, který doporučuje minimum 120 k. j. pro jednu knihovnu.

	Knihovny obsloužené výměnnými fondy	Výměnné fondy poskytnuté v roce 2018 celkem		z toho			
				první půjčení dokumentů		prolongace	
		soubory	svazky	soubory	svazky	soubory	svazky
Hradec Králové	86	399	23 943	399	23 943	0	0
Jičín	64	440	32 577	160	15 084	280	17 493
Náchod	58	1 233	74 039	178	10 711	1 055	63 328
Kostelec n. Or.	18	168	10 421	46	2 842	122	7 579
Rychnov n. Kn.	50	247	15 742	129	7 736	118	8 006
Trutnov	37	696	42 908	238	14 283	458	28 625
Kraj celkem	313	3 183	199 630	1 150	74 599	2 033	125 031

Využití výměnných fondů, které již prošly všemi obsluhovanými knihovnami obvodu, se řeší nabídkou prolongací. Počet k. j., u kterých se uplatňují prolongace, byl o 5 551 vyšší než v minulém roce. Za rok 2018 bylo do knihoven poskytnuto 74 599 k. j. k prvnímu půjčení (tyto hodnoty jsou uvedeny ve výkaze výkonů) a u dalších 125 031 k. j. bylo během roku provedeno prodloužení. Objem prolongací v obsluhovaných knihovnách se liší podle systému distribuce souborů. Zájem o opakované prolongace mají zejména knihovny bez vlastního nákupu, kterým chybí základní fond. Některé pověřené a střediskové knihovny nabízejí prolongace i s ohledem na kapacitu svých depozitářů.

Odborné poradenství

Kvalita knihovnických služeb na vesnicích úzce souvisí s personálním obsazením funkce knihovníka. V obcích, kde se nenajde zájemce o tuto práci, může dojít až k dočasnému uzavření knihovny – např. v okrese Jičín byly v roce 2018 v této situaci knihovny Jeřice, Semínova Lhota, Zboží. Naopak přestěhování knihovny do nových nebo rekonstruovaných prostor přináší oživení činnosti a zájem veřejnosti – například opět v okrese Jičín v obci Dětenice nebo oblasti Kostelec nad Orlicí v obci Borovnice.

Témata konzultací se v roce 2018 často týkala problematiky ochrany osobních údajů (GDPR), regionálních automatizovaných knihovních systémů, podávání žádostí o granty, revize a aktualizace fondů. Metodicky průběžně sledovaly personální a materiální situaci v jednotlivých knihovnách, staraly se o zaškolování nových knihovníků, pomáhaly s budováním webů knihoven,

informovaly zřizovatele o potřebách i výsledcích práce knihoven. Stále narůstá počet žádostí o kratší odborné informace vyřízené telefonem nebo e-mailem, které se ale ve výkazech nesledují. Automatizace knihovny nebo přechod na jiný automatizovaný systém přináší zvýšený objem práce metodiček věnovaný jedné knihovně; v roce 2018 byla například příjemcem takové pomoci knihovna v Borohrádku v oblasti Kostelec nad Orlicí. Poradenskou službu formou konzultací nebo metodických návštěv si od pověřených knihoven vyžádalo 90 % obsluhovaných knihoven, do poradenské služby se také zapojuje krajská knihovna. Celkový rozsah poradenské služby se oproti předešlému roku mírně zvýšil, avšak počet metodických cest limituje dopravní obslužnost a s tím spojené výdaje na dopravu.

Oblast Pověřená knihovna	Metodické návštěvy 2018	Návštěvy na 1 obsluh. knihovnu*	Konzultace 2018	Konzultace na 1 obsluh. knihovnu
Hradec Králové	262	2,8	446	4,7
Jičín	100	1,3	474	6,2
Náchod	248	3,1	95	1,2
Kostelec n. Or.	32	1,2	178	6,6
Rychnov n. Kn.	47	0,9	236	4,4
Trutnov	62	1,2	298	6,0
Celkem	751	1,8	1 727	4,9

* Indikátor standardu regionálních funkcí k metodickým návštěvám: 2 metodické návštěvy ročně v každé knihovně.

Vzdělávání knihovníků

V nabídce odborného vzdělávání pro knihovníky bylo 89 akcí, z toho 37 % bylo finančně podpořeno z dotace na regionální funkce, část akcí uskutečněných v krajské knihovně byla podpořena grantem VISK 2. Nabídku vzdělávání v pověřených knihovnách využilo 41 % obsluhovaných knihoven, o vzdělávání v krajské knihovně mělo zájem 14 % knihoven.

Krajská knihovna zorganizovala první ročník celostátní Konference o personální práci v knihovnách, pokračovaly tematicky zaměřené semináře k práci s informačními technologiemi, další vzdělávací aktivity se zaměřily na aktuální témata (rolí knihovníků v digitální době, práci se seniory, mediální vzdělávání apod.). Královéhradecká knihovnická konference se věnovala tématu elektronické zdroje a služby v knihovnách.

Z akcí zorganizovaných v pověřených knihovnách měly dobrý ohlas například praktické semináře Jak na besedu v Knihovně města Hradce Králové a tato knihovna také pravidelně svolává celookresní setkání neprofesionálních knihovníků. Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně připravila Knihovnickou dílnu pro pracovníky dětských oddělení a dva zájezdy s knihovnickou tematikou. I v náhodském okrese uspořádali zájezd, kde měli knihovníci možnost navštívit různé inspirativní knihovny, a oblibu si získalo také setkání nazvané Burza nápadů, jehož cílem je sdílení dobrých příkladů z praxe. V okresech Rychnov nad Kněžnou a Trutnov se vzdělávání často dotýkalo tématu elektronické zdroje a služby v knihovnách.

Publikační činnost a weby Pro knihovny

Krajská knihovna vydávala tištěný knihovnický časopis U nás, který odebírají všechny knihovny kraje. Časopis U nás propagoval příklady dobré praxe, informoval o aktuálním dění na krajské i celostátní úrovni, seznamoval s významnými informačními materiály a legislativními dokumenty a dalšími tématy souvisejícími s činností a fungováním knihoven. Rubrika Naše téma byla s ohledem na krajskou knihovnickou kampaň po celý rok věnována elektronickým zdrojům a službám v knihovnách. Jako volná příloha zpravodaje byla vydána publikace Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2017 a také metodické doporučení pro knihovníky v obcích do 3 000 obyvatel Webové stránky malých knihoven.

Vyšší objem práce byl odveden při publikování na webech Pro knihovny a sociálních sítích. Weby Pro knihovny mají funkci informační (zveřejňování aktuálních zpráv, pozvánek na vzdělávací akce) i funkci propagační (fotodokumentace z exkurzí, zhodnocení výkonů za uplynulý rok). Mohou obsahovat přístup do celookresních automatizovaných systémů, ke stažení jsou připraveny prezentace, formuláře a aktivní odkazy na jiné weby. Rozsah a aktuálnost webu souvisí s dostupným technickým i personálním vybavením v pověřené knihovně.

Hodnocení a propagace knihoven

Zpracování výročních zpráv, statistických výkazů, vyhodnocení standardu VKIS za rok 2017 a odeslání dat do projektu Benchmarking knihoven se řídilo celostátní metodikou. Souhrn výstupů z této činnosti byl publikován ve statistické ročence. Pověřené knihovny využívají statistiky pro hodnocení knihoven, propagují dobré výsledky na webu.

K propagaci knihovnických služeb přispívá oceňování knihoven. V rámci spolupráce s komisí soutěže Vesnice roku byly připraveny analýzy činnosti soutěžících knihoven a nabízena metodická pomoc při přípravě na soutěž. V roce 2018 soutěžilo o titul knihovna roku Královéhradeckého kraje 10 knihoven, vítězem se stala Místní knihovna ve Vidochově z okresu Jičín.

V krajské knihovně se uskutečnil slavnostní knihovnický večer spojený s 10. ročníkem udělení titulů knihovnice/knihovník Královéhradeckého kraje roku 2018. Regionální knihovnické setkání spojené s předáním titulu knihovna Jičinska se již počtvrté uskutečnilo v okrese Jičín.

Úvod a analýzu ke krajskému sumáři výkonů reg. funkcí zpracovala:

Mgr. Andrea Součková, oddělení služeb knihovnám SVK HK

Dne 7. 2. 2019.

Krajská knihovna:

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

1. Finanční zajištění regionálních funkcí

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové (SVK HK) v roce 2018 vykonávala regionální funkce podle § 11 zákona č. 257/2011 Sb. (knihovní zákon), dále se řídila metodickými pokyny Ministerstva kultury ČR a také platnými koncepcemi knihovnictví. Tyto služby byly hrazeny z rozpočtu krajské knihovny. (Originály účetních dokladů jsou k nahlédnutí ve Studijní a vědecké knihovně.)

Při výkonu metodických služeb poskytovaných knihovnám kraje spolupracovala krajská knihovna se šesti pověřenými knihovnami, které zajišťovaly služby pro své obsluhované oblasti s využitím dotace Královéhradeckého kraje na regionální funkce knihoven. Výkon regionálních funkcí v pověřených knihovnách byl finančně zajištěn z rozpočtu Královéhradeckého kraje na základě uzavřených smluv o přenesení výkonu regionálních funkcí. Došlo také k uzavření dodatků souvisejících s 10% zákonným zvýšením platů zaměstnanců veřejného sektoru.

2. Pracovníci zajišťující regionální služby

Výkon regionálních funkcí ve Studijní a vědecké knihovně zajišťovalo oddělení služeb knihovnám (OSK). Celkový úvazek v krajské knihovně na zajištění regionálních funkcí, včetně řízení, PR a správy ekonomických agend, mírně stoupl na 2,537.

Výkon regionálních funkcí se soustředí na veřejné knihovny evidované na Ministerstvu kultury ČR. Studijní a vědecká knihovna okrajově poskytuje služby také specializovaným knihovnám. *Pozn. k výkazu: Počet obsluhovaných knihoven (ř. 4) je dle metodických pokynů vykazován (kvůli zabránění duplicitě údajů) pouze počtem pověřených knihoven, ale příjemcem služeb byly i další veřejné knihovny evidované v registru Ministerstva kultury ČR a spadající do Královéhradeckého kraje.*

3. Hodnocení dle standardů a priorit roku

3.1 Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozbor

Poradenská činnost a konzultace byly realizovány na vyžádání. V roce 2018 bylo poskytnuto celkem 29 konzultací (z toho 4 mimo kraj). Témata konzultací se týkala např. vykazování výkonů knihoven, účasti knihoven v benchmarkingu, vyúčtování dotace na výkon regionálních funkcí, nařízení GDPR, problematiky koncepce knihoven, zpravodaje U nás, vzdělávání knihovníků v kraji, e-knih, webových stránek knihoven, výměnných fondů apod. Jednalo se i o informace pro nového metodika oblasti Kostelec nad Orlicí či pro nového vedoucího Městské knihovny Jaroměř. *Pozn. k výkazu: Počet konzultací (ř. 7) trvale klesá; je to dáno tím, že konzultace jsou počítány až od 30 minut výše. Vyřízení odpovědí na většinu dotazů je realizováno pomocí e-mailu nebo telefonu a trvá kratší dobu nežli půl hodiny. Kratší dotazy se neevidují a nejsou vykazovány ve statistikách.*

V roce 2018 se uskutečnily 4 metodické návštěvy (spojené s poradou pověřených knihoven pro knihovny okresu).

Součástí poradenské a konzultační činnosti pro knihovny v Královéhradeckém kraji bylo rovněž vydávání zpravodaje U nás. V roce 2018 byla vydána 4 čísla krajského informačního časopisu. Statistická ročenka hodnotící činnost knihoven v kraji za uplynulý rok byla nazvána Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2017 a vydána ve formě e-knihy současně s 3. číslem

zpravodaje. Jako příloha 4. čísla U nás vyšla příručka Webové stránky malých knihoven: metodické doporučení pro knihovníky v obcích do 3 000 obyvatel. Do knihoven v kraji byly rovněž kromě tištěných zpravodajů distribuovány různé typy publikací (propagační materiály, důležité koncepční a metodické brožury apod.). O novinkách v oboru byli knihovníci také průběžně informováni na webu SVK HK v oddíle Pro knihovny a dalšími elektronickými komunikačními kanály.

Oddělení služeb knihovnám se zapojilo do připomínkování novely metodického pokynu Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí, Standardu pro dobrou knihovnu. Dále pak také do přípravy návrhu novelizace NV č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě pro pozici knihovník metodik. V rámci pracovní skupiny se pracovnice oddělení podílely i na přípravě návrhu metodické příručky MK, která by měla upřesnit činnosti uvedené v katalogu prací pro tuto pozici a na přípravě příručky o sociálně znevýhodněných v knihovnách zpracováním podkladů s příklady dobré praxe z knihoven v Královéhradeckém kraji.

3.2 Hodnocení knihovnických činností

Proběhlo zpracování ročních výkazů KULT 2017 za Královéhradecký kraj v termínech daných zákonem o státní statistické službě. K této problematice bylo dále zajištěno zpracování souvisejících souborů, analýz a publikování výsledků a provedeny opravy ve sběrné databázi NIPOS.

Ve spolupráci s pověřenými knihovnami byla sestavena krajská výroční zpráva o regionálních funkcích za rok 2017 včetně výkazu výkonů a financování regionálních funkcí. Výsledky a trendy v regionálních funkcích byly prezentovány na poradě ředitelek pověřených knihoven.

V oblasti rozborové činnosti bylo zpracováno vyhodnocení výkonů a vybavení knihoven v rámci regionu podle ustanovení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb a analýza výkonů knihoven pomocí benchmarkingu. Vyhodnoceny byly také parametry dané krajskou koncepcí veřejných knihoven na léta 2014–2018 a parametry standardu pro dobrý fond. Analýzy byly publikovány ve statistické ročence Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2017.

Došlo ke zpracování analýzy rozpočtů v rámci výkonu regionálních funkcí – porovnání roků 2018 a 2019, rozbor mzdových prostředků, platového zařazení metodiků.

Ve spolupráci s metodičkami došlo k opravám v rámci CADR v adresáři speciálních knihoven.

Pro komisi soutěže Vesnice roku byla ve spolupráci s metodičkami pověřených knihoven zpracována charakteristika 10 knihoven a analýza jejich činnosti. Pro knihovnu ve Vidochově, která postoupila do celostátní soutěže Knihovna roku, byly zpracovány podklady pro hodnocení komise. Zástupkyně oddělení byla také přítomna při návštěvě členů komise Knihovny roku ve Vidochově a na slavnostním vyhlášení titulu v Národní knihovně ČR.

Součástí hodnocení knihoven je i realizace slavnostního setkání, při němž jsou pravidelně udělovány tituly krajský knihovník/knihovnice roku. Dne 10. 10. 2018 proběhl již 10. ročník této akce. Ocenění získalo 8 nominovaných knihovnic (L. Košťálová, Dlouhé Dvory; RNDr. Věra Černá, Brada-Rybníček; Ing. D. Malá, Prachov; M. Archlebová, Bohuslavice nad Metují; I. Šklíbová, Solnice; Bc. E. Fejtová, Dolní Kalná; S. Benešová, Nová Paka; V. Bouzková, Týniště nad Orlicí).

Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR a Sdružení knihoven ČR při příležitosti 100 let od založení Československa v roce 1918 a v těsné souvislosti se 100. výročím 1. knihovnického zákona z roku 1919 připravily ve spolupráci s krajskými knihovnami projekt Knihovna – věc veřejná. Diskusní panel proběhl v SVK HK dne 13. 6. 2018. Setkání se účastnila řada významných hostů. Diskuse se věnovala problematice prostorových možností knihoven a jejich financování nebo spolupráci knihoven a škol při výchově a vzdělávání mladé generace.

3.3 Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové uspořádala pro knihovníky v roce 2018 celkem 21 vzdělávacích akcí v rozsahu 83 hodin. Školení se zúčastnilo 163 knihovníků z kraje, obslouženo bylo 53 knihoven v kraji. *Pozn. k výkazu: Při vykazování vzdělávacích akcí se postupuje dle metodických pokynů – do celkových čísel tedy nejsou zahrnuti zaměstnanci SVK HK a pracovníci knihoven mimo Královéhradecký kraj. Kdybychom do těchto počtů zahrnuli obě skupiny, počet účastníků vzdělávacích akcí by stoupl na 413. Do výčtu rovněž nejsou zahrnuty exkurze poskytnuté oddělením, neboť byly v roce 2018 uskutečněny pouze pro zájemce mimo Královéhradecký kraj.*

V rámci regionálních funkcí proběhlo 5 vzdělávacích akcí v rozsahu 16 hodin, kterých se zúčastnilo 77 knihovníků z kraje. Byly to tyto akce:

- Konference o personální práci v knihovnách – manažerské aspekty,
- Konference o personální práci v knihovnách – právní aspekty,
- Workshop Psychohygiena v manažerské praxi,
- Práce se seniory v knihovnách,
- Královéhradecká knihovnická konference.

Konference o personální práci v knihovnách je akce s celostátním přesahem, byla zcela novým projektem oddělení a byla určena především vedoucím pracovníkům knihoven. Ve dvou dnech se probíraly manažerské i právní aspekty personální práce.

Pět akcí pro knihovníky realizoval a financoval některý ze spolupracujících partnerů. Akce byly v rozsahu 22 hodin a zúčastnilo se jich 29 knihovníků z kraje:

- Jak si hledat spojence a nebýt na to sami,
- Syndrom vyhoření, výstupy z projektu Společným postupem sociálních partnerů k přípravě odvětví na změny důchodového systému,
- Seminář mediální gramotnosti pro knihovníky,
- Role knihovníků v digitální době,
- Seminář ZÍSKEJ.

V roce 2018 dále byla pro knihovníky zorganizována školení, jež byla hrazena z dotačního podprogramu VISK 2 (Mimoškolní vzdělávání knihovníků). Jednalo se o 11 kurzů v rozsahu 45 hodin, které se zaměřily na rozvoj počítačové a informační gramotnosti. Kurzů se zúčastnilo 57 knihovníků z kraje a byli proškoleni v následujících tématech:

- Informace státní a veřejné správy na internetu,
- MS Publisher,
- Práce s nástroji Google,
- Word pro pokročilé uživatele,
- E-publikování – tvorba a vydávání e-knih,

- Bezpečné používání informačních technologií,
- Tvorba a zpracování dotazníků,
- Práce s e-knihami,
- Tvorba plakátů s použitím infografiky,
- Práce s digitální knihovnou,
- Práce s digitální knihovnou II.

Ve druhém pololetí byla uzavřena smlouva o spolupráci s nadací Open Society Fund Praha. Z poskytnutého grantu byli v rámci výkonu regionálních funkcí financováni lektori mediálního vzdělávání pro školy a další veřejnost. Akce se uskutečnily v městských knihovnách v rámci kraje. OSK zajistilo koordinaci akcí a administrativu projektu. V roce 2018 se uskutečnilo 41 vzdělávacích akcí. Projekt bude pokračovat i v roce 2019.

Odborně a organizačně bylo připraveno celkem 11 koordinačních porad, které měly 150 účastníků. Byly to:

- 2 porady pracovní skupiny k tvorbě krajské koncepce knihoven na léta 2019–2023,
- 1 porada pracovní skupiny k odbornému tématu Webové stránky malých knihoven,
- 2 porady ředitelek pověřených knihoven,
- 2 porady metodiček pověřených knihoven,
- 4 jednání redakční rady knihovnicko-informačního zpravodaje U nás.

4. Závěr

Na rok 2018 byla vyhlášena kampaň zaměřená na elektronické zdroje a služby v knihovnách. K tomuto účelu SVK HK zrealizovala celou řadu aktivit tak, aby posílila informovanost knihoven v této oblasti. Kampaň byla oficiálně uzavřena na 6. ročníku Královéhradecké knihovnické konference, která proběhla 20. 11. 2018. Velká část programu byla jako tradičně věnována příkladům dobré praxe z knihoven kraje. Došlo i na představení příručky Webové stránky malých knihoven, která by měla sloužit jako metodické doporučení pro knihovníky v obcích do 3 000 obyvatel. Jednalo se o poslední kampaň vycházející z Koncepce rozvoje veřejných knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2014–2018.

Rok 2018 se tak nesl i v duchu zpracování nové krajské koncepce knihovnictví na léta 2019–2023. K tomu byla vytvořena pracovní skupina složená ze zástupců různých typů knihoven ze všech okresů kraje a na zpracování materiálu se rovněž podílel pracovník Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Koncepce pracuje s vyhodnocením silných i slabých stránek činnosti knihoven, pojmenovává hrozby ohrožující systém knihoven a definuje příležitosti, které před knihovnami stojí. Na základě SWOT analýzy pak předkládá oblasti, které byly stanoveny jako prioritní pro další rozvoj knihovnictví v kraji. Knihovny v kraji tak mají před sebou další strategický dokument, který, jak věříme, pro ně bude pomocníkem nejen v jejich práci, ale i v komunikaci se zřizovateli a dalšími partnery. Pro rozvoj klíčových oblastí je předpokladem seznámení se s dokumentem.

Přílohy: Výkaz výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2018

Zprávu sestavila: Andrea Součková

Dne: 24. 1. 2019

Pověřená knihovna pro okres Hradec Králové:

Knihovna města Hradce Králové

1. Síť obsluhovaných knihoven

Regionální funkce (RF) vykonává Knihovna města Hradce Králové (dále KMHK) sama nebo prostřednictvím svých střediskových knihoven. Zajištění poskytování regionálních služeb na území okresu Hradec Králové funguje na základě uzavřených smluv mezi:

- 1. KMHK a obecními a městskými úřady** v sídle knihovny s profesionálním pracovníkem (Chlumec n. C., Nechanice, Nový Bydžov, Smidary, Smiřice) o přenesení vybraných RF na vyjmenované knihovny. Smlouvy byly uzavřeny pro kalendářní rok 2018. Ve střediskových knihovnách probíhá nákup knih do výměnných knihovnických fondů, tvorba výměnných souborů pro obsluhované knihovny, metodické návštěvy a případná pomoc při revizích. Obvody knihoven vykonávajících střediskovou funkci jsou různě velké a jedná se čistě o geografické rozdělení tak, aby vzdálenost mezi střediskem a obsluhovanou neprof. knihovnou byla co nejmenší;
- 2. KMHK a obecními úřady** o poskytování regionálních knihovnických služeb v rámci RF. Smlouvy zůstaly v platnosti. K tomu byly s většinou obcí uzavřeny navazující smlouvy o poskytnutí dotace na nákup knih do výměnných fondů v rámci regionálních knihovnických služeb nebo darovací smlouvy se stejným účelem.

V síti obsluhovaných knihoven nedošlo ke změně. Počet knihoven s neprofesionálními pracovníky v okrese Hradec Králové je 88 (84 samostatných a 4 neprof. pobočky prof. knihoven) a souhlasí s přílohou ke smlouvě o přenesení RF 2018.

V okrese dále fungovalo 7 profesionalizovaných knihoven, z nichž 5 (viz výše) sloužilo jako knihovny střediskové. Všechny knihovny v okrese Hradec Králové jsou zaregistrované na Ministerstvu kultury ČR.

2. Pracovníci zajišťující regionální služby

RF v okrese zajišťovalo stejně jako v roce předchozím 2,8 pracovních sil: 1,4 pracovníce zajišťuje chod střediskové knihovny KMHK, metodické oddělení KMHK disponuje 1,4 pracovní síly.

Pracovníci byli zařazeni do platových tříd v rozmezí 10 (vedoucí oddělení), 8 a 9. V začátku roku 2019 přistupujeme ke sjednocení situace: vedoucí třída 10, ostatní třída 9.

3. Finanční zajištění regionálních funkcí

Regionální funkce v okrese byly financovány pouze z prostředků Královéhradeckého kraje, finančních příspěvků obcí a dorovnány z prostředků KMHK.

Položka Nákup knihovnického fondu (ř. 54)

Nákup knihovnického fondu je jednou z nejdůležitějších činností RF. Proto je vyvíjena snaha o maximální úsporu v ostatních položkách a veškeré takto našetřené částky byly vloženy do nákupu knihovnického fondu.

Finanční prostředky na nákup knihovnického fondu jsou sdružené jednak z částek získaných na základě smluv od zřizovatelů knihoven obsluhovaných v rámci výkonu RF Knihovnou města Hradce Králové a druhou část prostředků tvoří část dotace Královéhradeckého kraje. V řádce 54 je uvedena pouze částka z dotace kraje. Částka získaná smluvně od obcí je uvedena

samostatně v řádku 100. Skutečná částka, která byla vynaložena na nákup knihovního fondu, je součtem řádků 54 a 100, tj. 651 074 Kč.

Položka Ostatní služby (ř. 58)

Řádek 60 – Servis automatizovaného knihovního systému je pro obsluhované knihovny zajišťován na základě objednávek u firmy EŠKOM, servisního střediska firmy Lanisus Tábor, jejichž software knihovny využívají. U knihoven je prováděna záloha dat a upgrade systému.

Řádek 62 – Regionální funkce vykonává KMHK sama nebo prostřednictvím střediskových knihoven, se kterými je smluvně uzavřena dohoda o přenesení vybraných RF – viz bod 1 Síť obsluhovaných knihoven.

Položka Mzdové náklady (ř. 63)

Platy pracovníků zajišťujících výkon RF byly upravovány dle platných nařízení vlády.

Položka Počet obcí přispívajících na nákup výměnného fondu (ř. 99)

Některé obce zřizují více knihoven (2 až 3 v samostatných částech své obce), takže ve skutečnosti do systému přispělo 62 zřizovatelů/obcí, které ale celkem zřizují 72 knihoven.

3.1 Výsledky podpory RF formou dotací a darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven

O finanční podporu RF jsou žádáni zřizovatelé 84 samostatných neprofesionalizovaných knihoven, viz bod 1 Síť obsluhovaných knihoven. Těchto 84 knihoven zřizuje 74 zřizovatelů/obcí. S těmi bylo uzavřeno 62 smluv, z toho 6 darovacích, ostatní dotační. Finanční podporu tedy poskytlo 84 % zřizovatelů, což je výsledek velmi podobný letům předcházejícím.

4. Hodnocení dle standardů a priorit daných krajskou knihovnou

4.1 Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozbor

Zaškolení knihovníků proběhlo v těch knihovnách, kde nastoupil nový knihovník. Nejčastěji řešenými problémy bylo v roce 2018 GDPR. Tomuto problému bylo věnováno mnoho času, konzultací i hromadných porad, viz též 4.1.3 Web Pro knihovníky.

Zřizovatelé jsou během roku průběžně e-mailem informováni o službách poskytnutých jejich knihovně, zásadních otázkách celého knihovnictví i možnostech pro jejich knihovny a knihovníky, zvláště v oblastech celostátních knihovnických aktivit, možností dotací a vzdělávání.

4.1.1 Soutěž Vesnice roku – Knihovna roku

Do soutěže Vesnice roku – Knihovna roku se v roce 2018 přihlásily z Královéhradecka 3 obce. Pro potřeby hodnotitelské komise byly vypracovány podrobné charakteristiky knihoven těchto obcí. Knihovny i jejich zřizovatelé byli informováni, jak se mají na návštěvu komise připravit.

4.1.2 Příklady zapojení knihoven do kampaně Elektronické zdroje a služby v knihovnách

Téma bylo probíráno na poradách prof. knihoven a na aktivu neprof. knihoven. Pro profesionalizované knihovny okresu byla uspořádána 16. 10. 2018 přednáška Mgr. Hany Hornychové z SVK HK s názvem „Brána k elektronickým zdrojům“.

4.1.3 Web Pro knihovníky

Pro knihovny a knihovníky je na webu Knihovny města Hradce Králové zřízen a spravován samostatný oddíl Pro knihovníky <http://www.knihovnahk.cz/pro-knihovniky>. V loňském roce bylo ústředním tématem GDPR, proto byla sekce rozšířena o tuto problematiku, viz <https://www.knihovnahk.cz/pro-knihovniky/sluzby/materialy-k-vyuziti/doporuceni-pro-male-knihovny-ohledne-narizeni-eu-gdpr>.

4.2 Hodnocení knihovnických činností

Všem neprofesionalizovaným a profesionalizovaným knihovnám byla poskytnuta pomoc při sestavování statistických výkazů a následně byly z těchto údajů vypracovány sumáře za okres. Statistické výsledky knihoven byly podrobně rozebrány na aktivu knihovníků 27. 3. 2018 a výsledky zveřejněny na webu KMHK v oddíle Pro knihovníky <http://www.knihovnahk.cz/pro-knihovniky/sluzby/vysledky-knihoven-okresu>.

Výsledky knihoven včetně porovnání se standardy VKIS byly zpracovány v přehledu činnosti knihoven za rok 2017.

4.2.1 Oceňování knihovníků

Za okres Hradec Králové byla na titul knihovnice Královéhradeckého kraje 2018 nominována paní Ludmila Košťálová z knihovny v Dlouhých Dvorech za neprofesionální knihovníky. Patřičné informace byly předány i do Slovníku českých knihovníků.

4.2.2 Průzkumy spokojenosti uživatelů

Prof. knihovny postupují dle metodického pokynu Standard pro dobrou knihovnu a průzkumy realizují jednou za 5 let. Všechny prof. knihovny okresu budou průzkum provádět v roce 2019.

4.2.3 Aktualizace centrálního adresáře

Centrální adresář knihoven za obsluhovanou oblast okres Hradec Králové byl zkontrolován a je aktualizován průběžně.

4.3 Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Pro obsluhované knihovny byly zorganizovány tyto vzdělávací akce, celkem v rozsahu 12 hodin:

- 27. 3. Aktiv knihovníků (pro prof. i neprof. knihovníky),
- 31. 5. Dotýkat se dovoleno (vzdělávací interaktivní seminář pro prof. i neprof. knihovníky),
- 16. 10. Průzkumy spokojenosti uživatelů (školení pro prof. knihovníky),
- 16. 10. Brána k elektronickým zdrojům (přednáška Mgr. H. Hornychové z SVK HK pro prof. knihovníky),
- 18. 10. Na besedu jinak (praktická ukázka besedy s metodickým materiálem pro prof. i neprof. knihovníky),
- 11. 12. Pusa plná Vánoce (komponovaný vzdělávací pořad pro prof. i neprof. knihovníky, spojený s prohlídkou výstavy Vánoce v Evropě).

Všechny akce byly vystavovány i na webu KMHK. Zde mají všechny knihovny i možnost zapojit se do projektů <http://projekty.kmhk.cz/> Seznamy dětské literatury a Lovci perel <https://www.lovciperel.cz/> nebo využít možnost snadné tvorby webové stránky knihovny díky vytvořené šabloně, viz <http://webknihovny.cz>.

Knihovníci se dále mohli účastnit těchto aktivit:

- 20. 2. Člověk Čapek (seminář),
- 13. 3. První republika – národ v čase (přednáška),
- 15. 11. Konzultační den k podávání grantů VISK a K21.

Pro vedoucí prof. knihoven okresu byly určeny porady v termínech 13. 2., 10. 4., 19. 6., 21. 8., 16. 10. a 11. 12. Prof. knihovníci dále mohli využít vzdělávací akce KMHK pro knihovníky (celkem v rozsahu dalších 6 hodin):

- 3. 4. Syndrom vyhoření (přednáška s pí Vitoškovou),
- 9. 10. Zvolši.info (přednáška Vojtěcha Bruka),

- 30. 10. předvádění knihovního systému Tritius.

Knihovníci mají největší zájem o výměnu nápadů. S vášni mezi sebou diskutují o podmínkách a potížích knihoven v sousedních obcích. Zajímají je akce pro uživatele a návody a rady, jak je uchopit.

Nabídka vzdělávacích aktivit pro prof. knihovníky je ze všech stran natolik široká, že knihovníci musí velmi vybírat, čeho se zúčastnit. Zřizovatelé občas poukazují na fakt, že osobnímu vzdělávání věnují příliš mnoho času na úkor knihovny otevřené pro veřejnost. (Nutnost uzavírky knihovny apod.)

Někteří neprof. knihovníci profesní vzdělávání odsouvají, protože je těžké ideálně kloubit rodinný život, hlavní zaměstnání a práci v malé obecní knihovně. Nabídka pro ně musí být velmi lákavá, aby zaujala.

4.4 Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce, revize a aktualizace

Na neprofesionalizované knihovny okresu bylo rozvezeno 399 výměnných souborů, které obsahovaly celkem 23 943 knihovních jednotek (k. j.). Jedná se o prvovýpůjčky, u výměnných souborů (VS) nejsou evidovány žádné prolongace. Pokud se VS nepodaří z obsluhované knihovny vrátit najednou celý, stane se tak ihned, jak je to možné. Takto prodloužené k. j. z VS se již nikde nezapočítávají.

Všechny střediskové knihovny nakupují knihy do výměnných knihovních fondů, zpracovávají je, sestavují a distribuují VS neprof. knihovnám ve svém obvodu (dle geografického rozložení tak, aby vzdálenost mezi střediskem a obsluhovanou neprof. knihovnou byla co nejmenší).

Výměnný fond ve střediskových knihovnách zaznamenal přírůstek 3 324 knihovních jednotek. Výměnný fond celkem čítá 102 237 knihovních jednotek.

Skladba VS je určována knihovníkem obsluhované knihovny s přihlédnutím k místním poměrům a zvyklostem. Průměrně bylo na každou obsluhovanou knihovnu dovezeno 4,5 VS, tj. průměrně 272 k. j. (1 VS obsahuje 60 k. j.), přičemž Metodický pokyn Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky doporučuje minimálně 2x ročně 1 soubor s minimálně 60 svazky.

4.5 Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů obsluhovaných knihoven

V 17 knihovnách byla provedena revize a aktualizace knihovního fondu. Byly to knihovny:

Převýšov	Olešnice	Kosičky	Suchá
Smržov	Habřina	Skalice	Libčany
Dolní Přím	Dlouhé Dvory	Syrovátka	Lhota p. L.
Dobřenice	Urbanice	Lodín	Černožice

Výrava

Z těchto knihoven si Urbanice a Výrava revidovaly samy, byla jim poskytnuta pouze metodická pomoc při zahájení a ukončení revize.

4.6 Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Knihovna města Hradce Králové nenakupuje ani nezpracovává knihovní fond z prostředků provozovatele. K tématu, jak tvořit knihovní fond, jsou poskytovány běžné konzultace.

4.7 Servis automatizovaného knihovního systému využívaného pro výkon regionálních funkcí

Servis informačních technologií jsme realizovali 22 návštěvami ve 13 knihovnách ve spolupráci s firmou EŠKOM Ing. Škrabala, který provedl plánovanou údržbu dat. Byly to knihovny:

Prasek	Lhota p. L.	Roudnice	Libčany
--------	-------------	----------	---------

Měník	Syrovátka	Jeníkovice	Dobřenice
Předměřice	Barchov	Smidary	Boharyně
Jílovice			

V oblasti není zaveden regionální automatizovaný knihovní systém.

AKS má v okrese 31 neprof. knihoven (z toho 2 Lanius, 26 Clavius a 3 Tritius, vše od firmy Lanius Tábor), 6 neprof. knihoven má na webu svůj online katalog.

5. Úkoly ze smluv o přenesení regionálních funkcí pro rok 2018

5.1 Aktualizace výměnných fondů (výsledky analýzy a aktualizace)

KMHK s ohledem na knihovní zákon a velikost svého knihovního fondu reviduje knihovní fond po 10 letech. Výměnný fond KMHK bude revidován v roce 2020.

Revize výměnného fondu v jednotlivých střediscích probíhají v 5letém cyklu pravidelně rovněž dle knihovního zákona. Poslední revize VF na střediscích probíhaly takto:

- rok 2015 – Nový Bydžov,
- rok 2016 – Nechanice, Smidary, Smiřice,
- rok 2017 – měl být revidován VF Chlumeck n. C., ale s vědomím Ministerstva kultury ČR s ohledem na stěhování knihovny do nové budovy byl realizován až v roce 2018.

Aktualizace se uskutečňují průběžně. Počet odepsaných knih v roce 2018 převýšil roční přírůstek (viz výkaz řádky 36 a 37).

5.2 Aktualizace fondů v obsluhovaných knihovnách – příklady metodické i praktické pomoci

Při revizích, viz bod 4.5, byly průběžně provedeny i aktualizace knihovních fondů s přihlédnutím k Metodickému pokynu Ministerstva kultury ČR k vymezení standardu doplňování a aktualizace knihovního fondu – Standard pro dobrý knihovní fond.

5.3 Podíl oblasti na zpracování Koncepce rozvoje knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2019–2023

Pracovníci KMHK se společně s ostatními knihovnami kraje aktivně podíleli na zpracování Koncepce rozvoje veřejných knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2019–2023.

5.4 Stav zapojení oblasti do portálu Knihovny.cz k 31. 12. 2018

KMHK byla k 31. 12. 2018 připojena k Centrálnímu portálu knihoven. Smlouvy jsou uzavřeny, NCIP modul funkční, dořešují se technické detaily. V oblasti zatím není zapojena žádná další knihovna.

5.5 Metodická pomoc při budování webových stránek obsluhovaných knihoven

Díky projektu Šablona webu pro malé knihovny <http://webknihovny.cz/> mají knihovny celé republiky šanci zřídit si webovou stránku knihovny s minimálním úsilím a zanedbatelnými financemi. Knihovněm okresu je tato služba poskytována zdarma. V současné době jsou šablony přesouvány na nový zabezpečený server.

Pracovníci metodického oddělení se podíleli na přípravě volné přílohy knihovnicko-informačního zpravodaje U nás č. 4/2018 Webové stránky malých knihoven: metodické doporučení pro knihovníky v obcích do 3 000 obyvatel, viz [https://www.svkhk.cz/svkhk/u-nas-pdf_cisla/Rocnik-28-\(2018\)-Cislo-4-Volna-priloha.pdf](https://www.svkhk.cz/svkhk/u-nas-pdf_cisla/Rocnik-28-(2018)-Cislo-4-Volna-priloha.pdf), kterou připravila Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové.

6. Závěr

Regionální funkce na Královéhradecku jsou poskytovány střediskovým systémem. Výhodami tohoto systému jsou: osobnější přístup k malým knihovnám, pružnější využívání fondů, rychlejší reakce na požadavky knihoven a časová úspora; v neposlední řadě mají neprof. knihovníci spádově blíží se svých střediskových knihoven než do KMHK.

Poskytování výměnných souborů považuje stále většina knihoven a jejich zřizovatelů za neocenitelné, jakož i možnost konzultací o všech problémech, které se místně mohou vyskytnout. V roce 2018 se mnoho konzultací věnovalo řešení GDPR v knihovnách.

Komplikací v poskytování RF je administrativní náročnost desítek finančních dotací a darů od obcí na nákup knih do VF, časová prodleva v přijímání darů a požadavek vlastních obecních formulářů jak na žádosti o dotaci, tak i na vyúčtování dotace. Administrativa s tím spojená je složitá a obsáhlá a vyžaduje důslednější aparát na správné vyřízení a dodržení všech podmínek a termínů dotací, které od malých obcí jsou ale nízké (nejnižší dotace činí 1 000 Kč).

Na druhou stranu fakt, že se obce podílejí na financování nákupu knih do výměnných knihovních fondů, zvyšuje jejich informovanost a zájem o činnost knihoven, které zřizují, což knihovníci i my hodnotíme velmi pozitivně. Zřizovatelům za jejich finanční podporu patří veliký dík.

Zároveň je velmi důležitá informovanost zřizovatelů knihoven o službách, které jsou jejich knihovnám v rámci RF poskytovány. Tato informovanost je klíčovým faktorem pro to, aby zřizovatelé byli i nadále ochotni finančně do systému přispívat.

RF v okrese jsou velmi vítané. To, že obecně naše služby jsou vnímány jako potřebné a na úrovni, dokázala právě vstřícnost obecních úřadů při jednáních o příspěvcích na nákup knih do výměnných knihovních fondů. Na existenci regionálních služeb je závislá existence mnoha malých knihoven v okrese.

Přílohy: Výkaz výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2018

Zprávu sestavila: Bc. Kateřina Hubertová

Dne: 16. 1. 2019

Pověřená knihovna pro okres Jičín:
Knihovna Václava Čtvrtka v Jičíně

1. Síť obsluhovaných knihoven

1 základní knihovna pověřená výkonem regionálních funkcí,
77 obsluhovaných knihoven:

- 12 základních knihoven s profesionálním pracovníkem,
- 1 specializovaná knihovna – Knihovna regionálního muzea a galerie Jičín,
- 61 knihoven s dobrovolným knihovníkem,
- 3 pobočky – Místní knihovna Skučina: pobočka Markvartic, Místní knihovna Vidonice: pobočka Pecky, Mlýnec: pobočka Kopidlno.

Místní knihovna Jeřice – uzavřena, není knihovník.

Místní knihovna Semínova Lhota – uzavřena, není knihovník.

Místní knihovna Zboží – uzavřena, není knihovník.

Místní knihovna Dětenice – stavba nové budovy obecního úřadu a knihovny – dokončení knihovny je plánováno na jaro 2019, bude se hledat i nová knihovnice.

Místní knihovna Vrbice – nový knihovník.

Výkon regionálních funkcí byl zajišťován dle smlouvy o přenesení regionálních funkcí krajské knihovny podle § 11 odst. 3 knihovního zákona č. 257/2001 Sb. uzavřené se Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové plněním zadaných úkolů.

2. Pracovníci zajišťující regionální služby

Počet pracovních úvazků 2,6. Zůstává beze změny.

Metodička 1,0 úvazek – činnost týkající se knihoven okresu, pomoc při tvorbě webových stránek, revize, statistické rozbory, komplexní zpracování kmenového fondu knihoven.

Ředitelka 0,1 úvazku – vzdělávání, porady.

Pracovnice oddělení služeb knihovnám 0,8 úvazku – příprava výměnných souborů, jejich evidence, aktualizace webových stránek místních knihoven, pomoc při revizích.

Akvizice 0,4 úvazku – nákup a zpracování fondu.

Pracovnice automatizace 0,1 úvazku – automatizace v pověřených knihovnách, příprava vzorových projektů.

Ekonomka 0,1 úvazku – účetní operace týkající se regionálních financí.

Řidič 0,1 úvazku – rozvoz výměnných souborů, ochrana a údržba dokumentů.

3. Finanční zajištění regionálních funkcí

Rok	2017	2018
Dotace od Královéhradeckého kraje	1 488 000	1 574 000
Příspěvek od obecních úřadů	364 100	367 260

Dotaci od Královéhradeckého kraje na zajištění regionálních funkcí jsme zcela využili.

3.1 Výsledky podpory RF formou dotací a darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven

Na nákup knih do výměnného fondu přispělo na základě darovacích smluv a jedné dotační smlouvy 55 obecních úřadů částkou 367 260 Kč.

Uzavírání smluv na nákup knih do výměnných fondů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven je administrativně náročné, musí mu být věnován pracovní čas, který byl původně určen na praktickou metodickou pomoc.

Pro pokračování systému získávání finančních prostředků na nákup výměnných fondů v následujícím roce byly v prosinci rozeslány návrhy nových darovacích smluv všem zřizovatelům obsluhovaných knihoven.

4. Hodnocení dle standardů a priorit daných krajskou knihovnou

4.1 Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozbory

Rok	2017	2018
Konzultace	459	474
Metodické návštěvy	107	100
Vzdělávací akce	41	52
Akce v rámci regionálních funkcí	11	12
Počet účastníků	475	489
Účastníci v rámci regionálních funkcí	141	153
Počet vyučovacích hodin	85	142
Vyučovací hodiny v rámci regionálních funkcí	23	29
Počet revidovaných knihoven	18	6
Počet revidovaných knihovnických jednotek	7 375	1 871
Počet souborů	157	160
Počet svazků v souborech	14 679	15 084

Počet poskytnutých konzultací: 474, z toho 242 bylo uskutečněno e-mailem nebo telefonicky.

Nejčastěji se konzultace týkaly problematiky ochrany osobních údajů, regionálního knihovnického systému a jednání s obecními úřady o uzavření smlouvy o poskytnutí dotace na nákup knih do výměnných fondů v rámci regionálních funkcí na rok 2018. V listopadu byly rozeslány zprávy o činnosti oddělení regionálních funkcí a využití poskytnutých finančních prostředků všem zřizovatelům obsluhovaných knihoven.

Čtyřem obecním úřadům byla poskytnuta praktická pomoc s vyplněním žádostí o grant na rok 2019.

V roce 2017 bylo podáno 7 žádostí programu VISK 3, všem byla dotace v roce 2018 přidělena.

Počet metodických návštěv: 100, to znamená 1,6 návštěv na jednu knihovnu. Standard 2 návštěvy ročně nebyl splněn z důvodu časového vytížení dobrovolných knihovníků, kteří nemají možnost se uvolnit v zaměstnání. Knihovníci využívají možnost osobní, e-mailové nebo telefonické konzultace v pověřené knihovně, aby byli schopni plnit přání a požadavky svých čtenářů. Zde jsou také knihovníkům poskytovány informace z oblasti knihovnických informačních služeb a praktická pomoc při řešení nejrůznějších problémů vyskytujících se v jejich knihovnách. Pomocníkem při jejich práci je i zpravodaj U nás.

V rámci regionu každoročně probíhají konzultace a přímá pomoc se zpracováním statistických výkazů. Byla provedena kontrola statistických výkazů všech veřejných knihoven a příslušných komentářů. 77 statistických výkazů včetně komentáře bylo v daném termínu zasláno SVK HK a

vloženo do databáze NIPOS.

Knihovnám nabízíme každý rok aktualizovaný statistický deník knihovny v elektronické podobě.

Publikační činnost

Mgr. Jana Benešová, ředitelka KVC v Jičíně, je členkou redakční rady knihovnického zpravodaje U nás. Do zpravodaje bylo zasláno 9 příspěvků, autorkami jsou zaměstnanci jičínské knihovny a vedoucí městských knihoven regionu.

V regionálním tisku a internetových zpravodajstvích bylo uveřejněno 168 článků o knihovnách a knihovnicích regionu.

Každý měsíc přispívá KVC v Jičíně do Jičínského zpravodaje do rubriky Okénko do knihovny.

4.1.1 Soutěž Vesnice roku – Knihovna roku

Komisi byly poskytnuty informace o zúčastněné Místní knihovně Vidochoh. Byla provedena metodická návštěva a ve spolupráci s knihovnicí a starostkou obce byla knihovna připravena na návštěvu komise soutěže Vesnice roku. V soutěži Vesnice roku 2018 Královéhradeckého kraje získal Vidochoh Cenu hejtmana za moderní knihovnické a informační služby a knihovna byla nominována do celostátní soutěže Knihovna roku 2018. Návštěvy komise soutěže Knihovna roku se zúčastnila krajská i okresní metodička.

4.1.2 Příklady zapojení knihoven do kampaně Elektronické zdroje a služby v knihovnách

Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně v rámci krajské kampaně Elektronické zdroje a služby v knihovnách propagovala služby na informačních letáčích a na webu knihovny.

Ostatní knihovny regionu nabízely elektronické dodávání dokumentů, využívání volně přístupných databází, rešerše, katalog knihovny, konto čtenáře, rezervace, objednávky, web knihovny, internet a wifi.

4.1.3 Web Pro knihovníky

Portál pro knihovny na webu Knihovny Václava Čtvrťka v Jičíně měl 2 015 návštěv. Na webové stránce byly zveřejněny informace o připravovaných a uspořádaných akcích. Pravidelně jsou doplňovány materiály pro obsluhované knihovny a jejich zřizovatele, v roce 2018 především pokyny a vzorové dokumenty k problematice ochrany osobních údajů.

Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně využívala k propagaci akcí facebook, instagram a uživatelský profil Čtipíska Knihovnického na facebooku.

4.2 Hodnocení knihovnických činností

Byl zpracován rozbor plnění standardu VKIS v jednotlivých profesionálních knihovnách našeho regionu a s výsledky byly seznámeny knihovnice na poradě vedoucích.

4.2.1 Oceňování knihovníků

Knihovnicemi roku se staly paní RNDr. Věra Černá, knihovnice Místní knihovny Brada-Rybníček, a paní Ing. Dana Malá, knihovnice Místní knihovny Prachov, v kategorii Knihovnice malé veřejné knihovny a paní Stanislava Benešová, vedoucí Městské knihovny Nová Paka, v kategorii Knihovnice veřejné knihovny. Cenu si převzaly 10. října 2018 na slavnostním večeru v konferenčním sále Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové. Byly také představeny paní starostka Ing. Miloslava Erlebachová a knihovnice Věra Poláková z Místní knihovny Vidochoh, která byla oceněna jako nominovaná knihovna v soutěži Knihovna roku 2018 za účasti ministra kultury Antonína Staňka v Zrcadlové kapli Klementina.

Titul knihovna Jičínska 2018 získala Knihovna Antonína Bocha Libošovice.

4.2.2 Průzkumy spokojenosti uživatelů

Průzkumy se připravují na rok 2019 v doporučené lhůtě jednou za 5 let.

4.2.3 Aktualizace centrálního adresáře

Adresář knihoven byl aktualizován a podle požadavků Národní knihovny České republiky byly doplněny informace o knihovnách, které půjčují zvukové dokumenty zdarma v rámci výměnných souborů.

4.3 Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

V roce 2018 proběhlo 52 vzdělávacích akcí (z toho 12 v rámci regionálních funkcí), kterých se účastnilo celkem 489 knihovníků (153 v rámci regionálních funkcí). Vzdělávání probíhalo celkem 142 hodin (v rámci regionálních funkcí 29 hodin).

Nejzajímavější akce roku 2018:

Knihovnická dílna od 11. do 13. září 2018 pro pracovníky dětských oddělení. Knihovnické dílny se účastnilo celkem 63 knihovníků.

Tematický zájezd pro knihovníky jičínského regionu ke 100. výročí vzniku Československa se konal 10. května 2018. Po komentované prohlídce Muzea T. G. Masaryka v Lánech knihovníci navštívili hrob této významné osobnosti, odpoledne proběhla prohlídka zámeckého parku a palmového skleníku z roku 1879. 45 účastníků.

Na **setkání knihovnic a knihovníků jičínského regionu** 1. listopadu 2018 proběhlo 4. slavnostní předání ceny Knihovna Jičínska. Titul knihovna Jičínska 2018 převzaly pro Knihovnu Antonína Bocha Libošovice knihovnice Eva Pantlíková a Alena Pospíšilová. Jako dárek za celoroční obětavou práci knihovníků byla uvedena beseda Ing. arch. Karla Čermáka: Jičín a okolí před 100 lety. 29 účastníků.

Tematický zájezd pro knihovníky jičínského regionu do Černínského paláce a na Vyšehradský hřbitov – místo národní hrdosti se konal 18. října 2018. 46 účastníků.

Porady vedoucích profesionálních knihoven byly celkem 4 a měly 35 účastníků. Jedna z porad byla spojena s tiskovou konferencí za přítomnosti novinářů regionálního tisku a tiskové mluvčí Městského úřadu Jičín.

Knihovna Václava Čtvrtka v Jičíně je od roku 2014 zapojena do projektu Cizojazyčná literatura. Knihovnice regionu byly informovány o možnosti zapůjčení cizojazyčné literatury pro své čtenáře formou MVS.

4.4 Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce, revize a aktualizace

Výměnný fond byl budován s ohledem na potřeby především malých knihoven. Revize výměnného fondu proběhla plánovaně v roce 2014.

Počet obslužených knihoven: 64 místních knihoven a poboček.

Celkem rozvezeno 160 souborů, které obsahovaly 15 084 svazků (průměr 2,5 souborů na 1 knihovnu). Knihovny měly k dispozici ještě dalších 280 souborů, které obsahovaly 17 493 svazků z minulého roku.

V knihovnách bylo v roce 2018 celkem 440 souborů, což představuje 32 577 svazků. Knihovníci díky bohatému výměnnému fondu mohli uspokojovat požadavky svých čtenářů. Novinku ve výměnném fondu – půjčování deskových her – využily 4 knihovny, které si zapůjčily 13 her. Možnost půjčování audioknih využilo 10 knihoven, které si půjčily 80 audioknih.

Rozvoz souborů byl realizován 2x ročně, vždy v jarních a podzimních měsících. Knihovny, které si odebíraly soubory vícekrát za rok, využívaly služeb obecních úřadů nebo vlastních aut.

Na nákup knih do výměnného fondu přispělo 55 obecních úřadů částkou 364 100 Kč. Celá částka byla použita na nákup nových knih.

Na nákup dokumentů do výměnného fondu z dotace od Královéhradeckého kraje bylo vyčerpáno 108 500 Kč.

Rok	2017	2018
Stav fondu k 31. 12.	44 569	44 139
Roční přírůstek	2 469	2 359
Roční úbytek	1 325	2 789

4.5 Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů obsluhovaných knihoven

Revize 6 místních knihoven: K urychlení revizí byla u 4 knihoven použita elektronická čtečka kódů. Celkem bylo zrevidováno 1 871 svazků.

Aktualizace a obsahová prověrka 6 místních knihoven: Ve 2 knihovnách se uskutečnila aktualizace a obsahová prověrka a ve 4 knihovnách proběhla aktualizace před plánovanou revizí. V rámci aktualizace byl vytvořen nový přírůstkový seznam ve formě tabulkového procesoru Microsoft Excel pro knihovnu Žlunice.

4.6 Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Metodické oddělení zapsalo a zkatalogizovalo do regionálního knihovního systému 92 dokumentů pořízených z prostředků obcí do vlastních knihovních fondů 13 místních knihoven.

4.7 Servis automatizovaného knihovního systému využívaného pro výkon regionálních funkcí

Automatizovaný knihovní systém je aktualizován dodavatelskou firmou formou vzdálené správy. V roce 2018 byl převeden knihovní systém na novou verzi Verbis 2.0.

Servisní pracovník města provedl 12 zásahů po přechodu na novou verzi knihovního programu pro knihovny, které se připojují prostřednictvím vzdálené plochy.

Regionální knihovní systém – celkem napojeno 37 knihoven a všech 37 místních knihoven má na svých webových stránkách vystaven online katalog (v rámci budování celookresního souborného katalogu).

Místní knihovna Vidonice byla napojena na Verbis Knihovny Kryštofa Haranta v Pecce, pod kterou jako pobočka patří.

5. Úkoly ze smluv o přenesení regionálních funkcí pro rok 2018

5.1 Aktualizace výměnných fondů (výsledky analýzy a aktualizace)

Aktualizace probíhá pravidelně každý rok; v roce 2018 byla zaměřena především na beletrii. Obsahovou prověrkou procházejí všechny výměnné soubory přivezené z knihoven regionu. Tímto způsobem bude analýza stavu VF z hlediska aktuálnosti pokračovat i v dalších letech.

5.2 Aktualizace fondů v obsluhovaných knihovnách – příklady metodické i praktické pomoci

Pravidelně probíhá aktualizace vlastních fondů obsluhovaných knihoven z hlediska parametrů standardu pro dobrý fond. Při napojování knihovny do regionálního knihovního systému je vždy nejprve aktualizován a následně zpracován vlastní fond knihovny.

5.3 Podíl oblastí na zpracování Koncepce rozvoje knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2019–2023

Členkami pracovní skupiny pro tvorbu Koncepce rozvoje knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2019–2023 byly vedoucí Městské knihovny Hořice a metodička regionu.

5.4 Stav zapojení oblastí do portálu Knihovny.cz k 31. 12. 2018

Byla podepsána smlouva a dodatek potřebný pro vstup do projektu Centrální portál knihoven na portálu Knihovny.cz. Díky přidělené dotaci z programu VISK 3 byly provedeny přípravné práce pro zapojení do portálu. V nové verzi našeho knihovního systému byly implementovány modul OAI a protokol NCIP.

5.5 Metodická pomoc při budování webových stránek obsluhovaných knihoven

Webové stránky má 60 místních knihoven, z toho 59 knihoven používá šablonu webknihovny.cz. Pomoc s weby obsluhovaných knihoven probíhá dle požadavků knihovníků. Přílohou 4. čísla zpravodaje „U nás“ byla příručka Webové stránky malých knihoven – metodické doporučení. Vedoucí Knihovny Kryštofa Haranta v Pecce a metodička regionu byly členkami pracovní skupiny, která na doporučení pracovala.

6. Závěr

Pro práci malých knihoven jsou regionální služby velkým přínosem. Letitým problémem jsou časové možnosti především pracujících knihovníků malých knihoven ve využití nabídek vzdělávání a možnosti účasti na metodické návštěvě.

Bez dotace na regionální funkce by stagnovala činnost knihoven i tam, kde mají zřizovatelé i čtenáři o knihovnu zájem.

Nákup nových knih do obecních knihoven není tak efektivní jako budovat výměnný fond. O knihy z výměnných fondů je mezi knihovnami regionu a jejich čtenáři velký zájem. Proto je důležitá náročná práce, kterou věnujeme zajištění smluv o poskytnutí dotace od zřizovatelů na nákup knih do výměnného fondu.

Poskytování služeb dle standardu pro výkon regionálních funkcí bylo zachováno v porovnání s loňským rokem na stejné úrovni. Celkově se podařilo splnit všechny vytyčené úkoly pro dané období.

Přílohy: Výkaz výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2018

Zprávu sestavila: Helena Vejvarová

Dne: 8. 1. 2019

Pověřená knihovna pro okres Náchod

Městská knihovna Náchod, o. p. s.

1. Síť obsluhovaných knihoven

1 základní knihovna pověřená výkonem regionálních funkcí,
10 základních profesionálních knihoven,
59 základních neprofesionálních knihoven,
11 poboček profesionálních knihoven,
1 knihovna jiných sítí.

Z důvodu nezájmu zřizovatele je od konce roku 2016 pozastavena činnost Obecní knihovny Hynčice. V roce 2018 byla zrušena knihovna ve Stolíně – pobočka Knihovny Břetislava Kafky v Červeném Kostelci.

Mezi obsluhované knihovny patří i Odborná knihovna Oblastní nemocnice Náchod, která využívá výměnné fondy.

2. Pracovníci zajišťující regionální služby

Regionální služby v okrese zajišťuje 2,65 přepočteného úvazku. Z toho 1,8 úvazku metodika, 0,65 zpracování fondu a 0,2 úvazku řízení a ekonomika. Snížení úvazků metodiků o 0,1 oproti roku 2017 je způsobeno přesunem pracovníků v rámci pracovních pozic v knihovně. Platové zařazení metodiků je v 9. tarifním stupni.

Knihovnické služby byly objednány u čtyř profesionálních knihoven s právní subjektivitou (Červený Kostelec, Jaroměř, Nové Město nad Metují a Police nad Metují). Tyto knihovny zajišťují tvorbu a distribuci výměnných souborů z prostředků dotace na regionální funkce i z prostředků přispívajících obcí a dále poradenskou a konzultační činnost pro základní knihovny provozované obcemi příslušných střediskových obvodů, Městská knihovna Jaroměř zajišťuje pro obecní knihovny svého obvodu i revize fondů.

3. Finanční zajištění regionálních funkcí

Na výkon regionálních funkcí bylo knihovně přiděleno o 113 000 Kč více než v roce předchozím. Z celkové částky 1 904 000 Kč bylo 42 % použito na mzdové náklady a 12 % na nákup knihovnických služeb u čtyř profesionálních knihoven s právní subjektivitou (Červený Kostelec, Jaroměř, Nové Město nad Metují a Police nad Metují). Na nákup výměnného fondu bylo z dotace na výkon regionálních funkcí použito 366 116 Kč, což je více než 19 % z celkové částky dotace. V roce 2018 byla v dotačním programu Ministerstva kultury VISK 3 získána dotace na nákup 10 licencí systému e-Verbis. Ze získané dotace bylo hrazeno 84 000 Kč, zbylých 65 062 Kč bylo hrazeno z dotace na regionální funkce.

3.1 Výsledky podpory RF formou dotací a darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven

Na nákup výměnného fondu přispělo 53 zřizovatelů neprofesionálních knihoven částkou 370 580 Kč. Některé obce vydávají značné částky na nákup literatury do fondu vlastní knihovny a služeb výměnných souborů využívají minimálně (Hoříčky, Chvalkovice). Tyto obce na nákup výměnného fondu nepřispívají.

4. Hodnocení dle standardů a priorit daných krajskou knihovnou

4.1 Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozbor

Konzultace byly podle potřeby poskytovány pracovníkům obsluhovaných knihoven i zřizovatelům těchto knihoven; týkaly se především výběru knih z výměnného fondu, statistik, dotačních programů pro knihovny či rekonstrukcí a obnovy vybavení knihoven. Celkem bylo poskytnuto 95 konzultací, část z nich byla vedena telefonicky či elektronicky (e-mailem). V roce 2018 bylo uskutečněno 248 metodických návštěv, které se týkaly především rozvozu výměnného fondu, aktualizace a revize fondu neprofesionálních knihoven, zaučení nových neprofesionálních knihovníků, správy knihovnických systémů a kontroly běžné činnosti těchto knihoven.

Všem profesionálním i neprofesionálním knihovnám byla poskytnuta pomoc při sestavování statistických výkazů.

4.1.1 Soutěž Vesnice roku – Knihovna roku

Komisi soutěže Vesnice roku byly poskytnuty informace o přihlášených knihovnách. Jednalo se o knihovny v obcích Křinice, Nový Hrádek a Žďár nad Metují. Zúčastněným knihovnám byla poskytnuta metodická i praktická pomoc při přípravě na soutěž.

4.1.2 Příklady zapojení knihoven do kampaně Elektronické zdroje a služby v knihovnách

Žádná z knihoven se do této kampaně nezapojila.

4.1.3 Web Pro knihovníky

Městská knihovna Náchod spravuje a pravidelně aktualizuje oddíl Pro knihovny na svých webových stránkách (proknihovny.mknachod.cz). Jsou zde zveřejňovány aktuální informace z oboru, materiály pro práci v knihovnách, zápisy z porad, informace pro zřizovatele apod. Součástí je i adresář knihoven regionu Náchod.

4.2 Hodnocení knihovnických činností

Statistické údaje byly porovnány se standardem VKIS a výsledky byly prezentovány profesionálním knihovnám na poradě 11. 4. 2018.

4.2.1 Oceňování knihovníků

Pro udělení titulu knihovník roku 2018 byla v kategorii Knihovnice/knihovník malé veřejné knihovny nominována paní Milena Archlebová, knihovnice Obecní knihovny v Bohuslavicích. Ocenění získala za dlouholeté působení v knihovně.

4.2.2 Průzkumy spokojenosti uživatelů

V žádné z knihoven nebyl proveden průzkum spokojenosti uživatelů.

4.2.3 Aktualizace centrálního adresáře

Aktualizaci záznamů si profesionální knihovny zajišťují samy podle aktuálních změn, nejméně však 1x ročně. Aktualizaci záznamů neprofesionálních knihoven zajišťuje knihovna pověřená regionální funkcí podle aktuálních změn, nejméně však 1x za rok.

4.3 Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Uskutečnily se celkem 2 porady profesionálních knihoven (11. 4. a 13. 12.) a 1 porada knihoven podílejících se na výkonu regionálních funkcí (11. 4.). Hlavními tématy bylo statistické vykazování, aktuální informace z oboru, vzdělávání knihovníků, ochrana osobních údajů,

automatizace knihoven.

Dále proběhlo ve střediskových obvodech 10 porad knihovníků neprofesionálních knihoven (středisko Náchod 10. 4. a 13. 12., středisko Jaroměř 6. 3. a 20. 11., středisko Nové Město nad Metují 28. 3. a 24. 9., středisko Červený Kostelec 21. 3. a 3. 10., středisko Police nad Metují 26. 6. a 11. 12.). Hlavními tématy porad bylo statistické vykazování, aktuální dění v oboru, dotační programy pro knihovny, práce se čtenáři, knižní novinky, ochrana osobních údajů, automatizované knihovní systémy.

Pro pracovníky profesionálních i neprofesionálních knihoven uspořádala Městská knihovna v Náchodě semináře a kurzy:

22. 1.	Tritius – předvedení nového systému a informace	5 účast.	3,3 hod.
16. 4.	Informační bezpečnost s ukázkou výukové lekce pro žáky ZŠ	19 účast.	8 hod.
2. 5.	Burza nápadů	14 účast.	4,7 hod.
20. 10.	Exkurze knihovníků – Rentzovo muzeum barokního tisku, Městská knihovna Slavoj Dvůr Králové nad Labem, Obecní knihovna Studnice	14 účast.	9,3 hod.

Nabízeného vzdělávání se účastnili jak pracovníci knihoven z okresu Náchod, tak i pracovníci knihoven z jiných regionů (Trutnov, Rychnov nad Kněžnou).

Všem neprofesionálním knihovnám byly v průběhu roku rozeslány 3 dopisy informující o aktuálním dění v oboru, knihovnicko-informační zpravodaje U nás a další knihovnické materiály.

4.4 Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce, revize a aktualizace

Roční přírůstek výměnného fondu za rok 2018 je 3 868 knihovních jednotek (z toho je 158 darů), úbytek je 9 149 knihovních jednotek. Na tvorbě výměnných fondů se podílejí i obce, které pro své obecní knihovny využívají služeb střediskových knihoven na základě smluv. Na nákup výměnného fondu přispělo 53 zřizovatelů neprofesionálních knihoven částkou 370 580 Kč.

Aktualizace výměnného fondu se provádí průběžně podle potřeby.

Distribuci souborů zajišťuje pověřená knihovna a knihovny, které mají svůj střediskový obvod. Knihovníci obecních knihoven si většinou vybírají knihy z výměnného fondu častěji a po menších dávkách, protože si je odvázejí v taškách. Rozvoz větších souborů zajišťují knihovny autem.

V roce 2018 bylo do 58 obsluhovaných knihoven expedováno 178 souborů se 10 711 knihovními jednotkami. Obsluhované knihovny měly k dispozici ještě dalších 1 055 souborů se 63 328 svazky z minulých let. Z celkového počtu 79 972 svazků výměnného fondu bylo v neprofesionálních knihovnách umístěno a využíváno více než 92 % tohoto fondu.

4.5 Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů obsluhovaných knihoven

Pracovnice metodického oddělení provedly pravidelnou revizi celkem 7 082 knihovních jednotek, a to v 6 knihovnách (v obcích Horní Rybníky, Provodov, Šonov, Zábrodí, Vlčkov, Rožnov). Aktualizace fondů obecních knihoven je realizována průběžně, rozsáhlejší aktualizace proběhla ve 14 obecních knihovnách střediska Jaroměř.

4.6 Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Střediskové knihovny nakupují z prostředků obecních úřadů pouze knihy do výměnných fondů.

4.7 Servis automatizovaného knihovního systému využívaného pro výkon regionálních funkcí

V souvislosti s budováním regionálního systému byl poskytnut servis 12 knihovnám (Vlkov, Velichovky, Studnice, Vysokov, Stárkov, Rešetova Lhota, Šonov, Adršpach, Žďárky, Kramolna, Otovice, Křinice).

5. Úkoly ze smluv o přenesení regionálních funkcí pro rok 2018

5.1 Aktualizace výměnných fondů (výsledky analýzy a aktualizace)

Aktualizace výměnného fondu je průběžná, vyřazována je především zastaralá naučná literatura či multiplikáty málo čtených knih. Průběžně je také sledováno využití knih z výměnného fondu, které jsou v knihovnách umístěny po delší dobu (prolongace). Využívané knihy v knihovnách nadále zůstávají, méně využívané se nabízejí k cirkulaci v jiných knihovnách.

5.2 Aktualizace fondů v obsluhovaných knihovnách – příklady metodické i praktické pomoci

Aktualizace fondů obecních knihoven se koná průběžně, rozsáhlejší aktualizace proběhla ve 14 obecních knihovnách střediska Jaroměř.

Dokumenty k vyřazení navrhuje knihovník, častěji však metodik. O vyřazování většího množství knih je vždy informován zřizovatel dané knihovny. Vyřazené knihy nabízí knihovník volně k rozebrání, v případě vyřazení většího množství poškozených anebo výrazně zastaralých knih nabízí metodik odvoz knih do sběru.

5.3 Podíl oblastí na zpracování Koncepce rozvoje knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2019–2023

Za region Náchod pracovala na tvorbě nové koncepce Bc. Lada Všeticková, DiS., ředitelka Městské knihovny Nové Město nad Metují. Pracovala ve skupině zabývající se prostory a vybavením knihoven.

5.4 Stav zapojení oblastí do portálu Knihovny.cz k 31. 12. 2018

Městská knihovna Náchod zahájila přípravy pro zapojení se do Centrálního portálu knihoven. Z regionu Náchod se žádná další knihovna neplánuje připojit ani v roce 2019, důvodem je technická i finanční náročnost.

5.5 Metodická pomoc při budování webových stránek obsluhovaných knihoven

V rámci regionálních funkcí pomáhají střediskové knihovny svým neprofesionálním knihovnám se zakládáním a správou webových stránek. Většina těchto knihoven využívá šablonu webknihovny.cz. O vkládání informací a aktualit na webové stránky se ve většině případů stará metodik, protože samotní knihovníci nemají dostatek technických schopností ke správě webů.

Metodičky K. Havlová a A. Vlachová se podílely na tvorbě informační brožury věnující se problematice webů malých knihoven. Tato brožura byla distribuována do všech obsluhovaných knihoven. Webům neprofesionálních knihoven se bude metodické oddělení více věnovat v roce 2019.

6. Závěr

Regionální služby jsou jasným přínosem v podpoře veřejných knihoven. Díky dotaci na výkon regionální funkce je možné všestranně rozvíjet knihovnickou činnost.

Významným prvkem regionálních funkcí jsou cíleně budované výměnné fondy pro využití

v obecních knihovnách. Velmi důležitou součástí je finanční podpora zřizovatelů neprofesionálních knihoven, díky jejichž příspěvkům je možné nabídnout čtenářům neprofesionálních knihoven větší a širší nabídku titulů ve výměnném fondu.

Střediskový systém péče o neprofesionální knihovny má v regionu Náchod dlouholetou tradici. Tento systém se ukazuje jako výhodný díky geografické blízkosti malých knihoven ke střediskům, dlouhodobému budování vztahů a vazeb s knihovníky i zřizovateli a v neposlední řadě i díky možnosti zaměření většího úsilí metodika na menší počet knihoven.

V roce 2019 se metodické oddělení zaměří především na revize fondů neprofesionálních knihoven, aktualizaci fondů knihoven dle doporučení standardu pro dobrý knihovní fond, webovou prezentaci knihoven a zapojování neprofesionálních knihoven do regionálního knihovního systému.

Přílohy: Výkaz výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2018

Zprávu sestavil: Bc. Klára Havlová

Dne: 14. 1. 2019

Pověřená knihovna pro okres Rychnov n. Kn. – oblast Kostelec n. Or.:

Městská knihovna Kostelec nad Orlicí

1. Síť obsluhovaných knihoven

Síť knihoven: 3 profesionální a 24 neprofesionálních knihoven, z toho 5 poboček. Během roku se kvůli stěhování sloučila knihovna Přestavlky s knihovnou Borovnice, sídlo má v nové budově úřadu v Borovnici. Obec oficiálně požádala o zrušení knihovny v Přestavlkách k srpnu 2018, oficiální vyjádření z MK zatím nepřišlo.

2. Pracovníci zajišťující regionální služby

Úvazek 1 metodik a 0,1 vedoucí. Platová třída 9.

3. Finanční zajištění regionálních funkcí

Z dotace Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Změny v dotaci jsou hlavně v položce Služby vzhledem k převodu regionu z automatizovaného knihovního systému Clavius na AKS KOHA.

4. Hodnocení dle standardů a priorit daných krajskou knihovnou

4.1 Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozbor

Velký rozdíl konzultací – požadavky při převodu AKS; protože neškolíme, případné doučování bereme jako konzultace. Dále revitalizace knihovny a zaškolení knihovnice v Bolehošti, v Borohrádku zejména katalogizace, výměna knihovnice v Albrechticích, převod knihovny v Borovnici, požadavky programu Záměl a Svídnice.

4.1.1 Soutěž Vesnice roku – Knihovna roku

Nominace knihovny Vrbice, přítomnost metodika při prohlídce knihovny.

4.1.2 Příklady zapojení knihoven do kampaně Elektronické zdroje a služby v knihovnách

Knihovny se do této kampaně nezapojily.

4.1.3 Web Pro knihovníky

Chystaná změna webových stránek Kostelec nad Orlicí: do stávajících nelze vkládat, protože skončil redakční systém, na stávajících jsou funkční adresy a kontakty + obecné materiály pro knihovny.

4.2 Hodnocení knihovnických činností

4.2.1 Oceňování knihovníků

Návrh na ocenění V. Bouzkové z Městské knihovny Týniště nad Orlicí.

4.2.2 Průzkumy spokojenosti uživatelů

Neproběhly v žádné knihovně.

4.2.3 Aktualizace centrálního adresáře

K 31. 12. 2018 zajištěno.

4.3 Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Porada knihoven oblasti 10. 4. 2018, porada vedoucích 7. 12. 2018, vzdělávání řešíme pro obecní knihovny individuálně.

Žádost Obecního úřadu Bolehošť o AKS v rámci regionu, školení pro prof. knihovny a muzea AKS KOHA v knihovně Kostelec n. Or.

4.4 Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce, revize a aktualizace

Výměnné soubory	Celkem
Počet všech obslužených knihoven	18
Počet expedovaných souborů	46
Počet svazků v souborech	2 902

Z TOHO:

Neprofesionální knihovny	Kostelec n. Or.	Týniště n. Or.	Celkem
Počet všech obslužených knihoven	7	8	18
Počet expedovaných souborů	15	31	33
Počet svazků v souborech	901	2 001	2 902

Prolongace výměnných fondů, které zůstávají v obsluhovaných knihovnách, celkem v rozsahu 7 579 jednotek.

4.5 Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů obsluhovaných knihoven

Revidovaná knihovna	Počet svazků
Voděradý (revize)	3 458
Voděradý (úbytky)	25
Voděradý – Uhřínovice (úbytky)	42
Voděradý – Vyhnanice (revize)	164
Voděradý – Vyhnanice (úbytky)	2
Bolehošť (předání + revize)	3 890
Bolehošť (úbytky)	1 764
Křivice – pobočka Týniště n. Or. (revize)	315
Celkem	9 659

4.6 Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Zpracování KF z prostředků obcí do vlastních KF			
Obec	Cena	Počet svazků	
1	Albrechtice nad Orlicí	7 112 Kč	65
2	Chleny (dary)	0 Kč	51

3	Nová Ves u Albrechtic	6 438 Kč	48
4	Lípa nad Orlicí (dary)	0 Kč	10
5	Svídnice	1 811 Kč	8
6	Tutleky	12 000 Kč	56
7	Voděrady	22 036 Kč	55
8	Záměl	11 342 Kč	80
9	Bolehošť (pouze nákup)	2 375 Kč	12
10	Borohrádek (pouze nákup)	44 807 Kč	199
11	Čermná n. Orł. (nákup)	14 499 Kč	74
Celkem		122 420 Kč	658

4.7 Servis automatizovaného knihovního systému využívaného pro výkon regionálních funkcí

Viz výše, převod modulu Výměnné soubory + katalogizace + převod regionálních záznamů jednotlivých knihoven, nikoli z REKSu, ale z databáze Clavia. Ve zpracování Obecní knihovna Bolehošť.

5. Úkoly ze smluv o přenesení regionálních funkcí pro rok 2018

5.1 Aktualizace výměnných fondů (výsledky analýzy a aktualizace)

Celkem za oblast větší úbytky než přírůstky.

Výměnný fond	Kostelec n. Orł.	Týniště n. Orł.	Celkem
Stav výměnného fondu k 31. 12. 2018	11 672	7 841	19 419
Roční přírůstek	348	335	683
Roční úbytek	1 435	94	1 529

5.2 Aktualizace fondů v obsluhovaných knihovnách

Příklady metodické i praktické pomoci – Bolehošť, Voděrady, Křivice.

5.3 Podíl oblasti na zpracování Koncepce rozvoje knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2019–2023

Zástupce za oblast v komisi.

5.4 Stav zapojení oblasti do portálu Knihovny.cz k 31. 12. 2018

V jednání.

5.5 Metodická pomoc při budování webových stránek obsluhovaných knihoven

Nikdo ji nežádal. Funkční webové stránky knihoven, to je neustálá snaha posledních 10 let: metodik intenzivně jedná alespoň o zahrnutí obecních knihoven do stránek obcí včetně katalogu, někde neodpovídají běžným normám ani stránky obcí. Nadále je přínosnější myšlenka

základních informací a katalogu převodem na systém KOHA.

Nová Ves, Záměš, Borohrádek – návštěvnost webu knihovny nelze určit. Jsou součástí webu obce, nejsou umístěny samostatně.

6. Závěr

Hodnocení stavu jednotlivých knihoven:

Lípa nad Orlicí – V roce 2018 velká finanční investice obce na novou střechu areálu, kde se nachází i knihovna, proto nebyly k dispozici peníze na nákup nových knih. Menší návštěvnost a menší využití internetu bylo způsobeno nemocí knihovnice, kdy bylo 2 měsíce zavřeno.

Bolehošť – Během roku došlo k výměně knihovnice, 3 měsíce bylo zavřeno a aktualizoval se knihovní fond, kdy došlo k většímu vyřazování knih.

Borohrádek – Přechod knihovny v roce 2017 z AKS Clavius na Tritius bohužel zapříčinil nemožnost exportů výměnných souborů z pověřené knihovny, proto nebyl v Borohrádku v roce 2018 ani jeden soubor.

Borovnice-Přestavky – 3. ledna 2018 se z knihovny v Přestavkách odvezly všechny výměnné soubory zpět do Kostelce nad Orlicí. Fond knihovny byl převeden do knihovny Borovnice, která se zároveň přestěhovala do nových prostor zrekonstruovaného obecního úřadu. Obecnímu úřadu Borovnice jsme pomohli se zrušením a vyřazením knihovny v Přestavkách z evidence a veškeré změny nahlásit na Ministerstvo kultury.

Knihovny obvodu si dlouhodobě (sumarizováno od roku 2007) platí do svých vlastních fondů a nepřispívají na výměnné soubory pověřené knihovně. V roce 2018 to bylo 658 knih za celkem 122 420 Kč. Tato strategie vychází z výpočtu předpokládaného příspěvku 15 Kč na počet obyvatel v oblasti, která by byla v ideálním případě: 10 044 obyvatel / 150 660 Kč.

Příspěvky se během jednotlivých let mění, ale dlouhodobě jsou nad 120 000 Kč. Starostové obcí nejsou nakloněni tento způsob měnit, protože vyměřené příspěvky do výměnných fondů od střediskových knihoven před rokem 2002 nebyli ochotni akceptovat. Argumentují mimo jiné i tím, že případné vyrovnání požadavků při odstoupení od smlouvy mělo podobu neatraktivních knih, které z hlediska jejich knihovny nebyly použitelné.

Z požadavků jednotlivých obcí je jednoznačně nejčastější žádost o možnost půjčovat knihy prostřednictvím systému KOHA; částečně by se tím vyřešil i problém nefunkčních webů, absence pozvánek na akce malých knihoven a lepší dostupnost statistických údajů pro potřeby pověřené knihovny. Kromě odchozích lístků (tiskáren) by tato možnost nebyla vázána ani na nákup nové techniky, protože aplikace by byla přístupná na pronajatém webu pověřené knihovny.

Specializované knihovny v oblasti nejsou.

Přílohy: Výkaz výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2018

Zprávu sestavila: Iva Havlová

Dne: 14. 1. 2019

Pověřená knihovna pro okres Rychnov n. Kn. – oblast Rychnov n. Kn., Dobruška:
Městská knihovna Rychnov nad Kněžnou

1. Síť obsluhovaných knihoven

Oblast Rychnov nad Kněžnou, Dobruška tvoří 48 základních knihoven, 2 pobočky a 4 profesionální knihovny okresu (Dobruška, Opočno, Vamberk, Rokytnice v Orl. horách).

2. Pracovníci zajišťující regionální služby

V Městské knihovně Rychnov nad Kněžnou jsou zřízeny: 1 úvazek – metodička neprofesionálních knihoven oblasti RK, 0,625 úvazek – pracovnice pro správu výměnných souborů, katalogizace, 0,375 úvazek – pracovník zajišťující pomocné knihovnické práce. Po dohodě mezi pověřenou knihovnou v Rychnově n. Kn. a Městskou knihovnou v Dobrušce (jednání se starostou) zajišťuje 1 pracovnice výkon regionálních funkcí na detašovaném pracovišti v Dobrušce a dle potřeby dojíždí i do Městské knihovny v Rychnově nad Kněžnou. Dohoda mezi oběma knihovnami je formou objednávky, jejímž podkladem je pracovní smlouva, platový výměr a náplň práce.

Ve střediskových knihovnách Opočno a Vamberk funguje systém objednávek regionálních služeb. Městská knihovna Rychnov n. Kn. objednává u obou střediskových knihoven konkrétní vybrané regionální služby uvedené v objednávce. Městský úřad jako provozovatel městské knihovny vystaví faktury na základě čtvrtletních podkladů pro fakturaci o provedených službách, kterou zpracoval vedoucí městské knihovny.

3. Finanční zajištění regionálních funkcí

Spotřeba materiálu – tato položka zahrnuje nákup nových knih do výměnných fondů. Tímto nákupem stále dochází k ožívování a zaktualizování stávajících výměnných fondů. Kvalitní, aktuální a odborně zpracovaný výměnný fond je dále efektivně využit v knihovnách obcí formou souborů. Dále položka zahrnuje nákup papírenského zboží (fólie na obalení knih, etikety apod.).

Cestovné – položka v sobě zahrnuje úhradu výdajů za cestovné spojené s výkonem RF – konkrétně úhrada cest při výběru a nákupu knih do výměnných fondů a úhrada cest na školení a porady pracovníků zajišťujících výkon RF.

Ostatní služby:

Poštovné – rozesílání statistických výkazů, dotačních smluv, žádostí a další výdaje spojené s výkonem RF.

Občerstvení – porady a setkání knihoven v rámci RF.

Doprava – položka zahrnuje finanční prostředky na nákup pohonných hmot pro dopravu v rámci RF (nákupy knih do VF, revize, metodické návštěvy, rozvoz souborů).

Nákup licence na elektronické zdroje – položka zahrnuje update (nové verze) pro moduly Clavius (www katalog, výměnné soubory, revize knihovního fondů v souvislosti s využíváním REKSu).

Nákup knihovnických služeb – položka zahrnuje finanční prostředky k zajištění vybraných regionálních funkcí formou objednávky knihovnických služeb u 2 profesionálních knihoven se střediskovou funkcí okresu Rychnov n. Kn. (Opočno a Vamberk). Není zde zahrnuta Městská knihovna v Dobrušce, kde vybrané regionální funkce přímo zajišťuje pracovnice na 1 úvazek, jejíž finanční prostředky jsou hrazeny ze mzdových nákladů.

Mzdové náklady + Zákonné sociální pojištění – tato položka zahrnuje plat zaměstnanců zajišťujících výkon regionálních funkcí pro obvod Rychnov n. Kn., Dobruška. Sociální náklady

(zákonné a jiné s. n.) – položka zahrnuje stravné zaměstnanců zajišťujících výkon regionálních funkcí.

3.1. Výsledky podpory RF formou dotací a darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven

V roce 2018 byly uzavřeny s 31 obcemi veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace na nákup knih (dokumentů) do výměnných fondů v rámci regionálních knihovnických služeb.

4. Hodnocení dle standardů a priorit daných krajskou knihovnou

4.1 Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozbor

Konzultační a poradenská činnost je prováděna při návštěvách neprofesionálních knihovníků buď přímo na pracovištích profesionálních knihoven, nebo naopak návštěvou pracovníka profes. knihovny v obecních knihovnách dle možností. V roce 2018 bylo poskytnuto 236 konzultací a vykonáno 47 metodických návštěv. Ke konzultacím a zasílání informací a pozvánek na akce pořádané knihovnami je kromě jiného využíván i e-mail. Knihovníkům jsou poskytovány aktuální informace z oblasti knihovnických a informačních služeb a praktická pomoc při řešení nejrůznějších odborných problémů v souvislosti s jejich knihovnou. Pomocníkem v této oblasti je i knihovnicko-informační zpravodaj U nás, který vydává Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové za spolupráce ostatních knihoven v kraji. Zpravodaj je výborným pomocníkem nejen pro malé knihovny, které zde najdou spousty rad a návodů právě z oblasti knihovnictví. Knihovnám jsou pravidelně rozesílány plakáty na výstavy a akce pořádané dobrušskou a rychnovskou knihovnou, ale i dalšími knihovnami okresu.

4.1.1 Soutěž Vesnice roku – Knihovna roku

Z našeho obvodu byla přihlášena pouze obec Pohoří. S komisí Vesnice roku spolupracujeme a dodáváme potřebné informace a pomoc.

4.1.2 Příklady zapojení knihoven do kampaně Elektronické zdroje a služby v knihovnách

V profesionálních a některých neprofesionálních knihovnách jsou veřejnost, a zejména školy a školky seznamovány s elektronickými službami v knihovnách – např. lekce a informační přednášky pro děti a mládež. Městská knihovna v Rychnově n. Kn. přešla na nový knihovní systém Tritius – nový a přehlednější webový katalog pro veřejnost.

4.1.3 Web Pro knihovníky

Na webové stránce v oddíle Pro knihovny jsou poskytovány základní informace a seznam knihoven.

4.2 Hodnocení knihovnických činností

4.2.1 Oceňování knihovníků

V roce 2018 byly připraveny podklady pro nominaci na udělení titulu knihovnice Královéhradeckého kraje pro paní Irenu Šklíbovou ze Solnice.

4.2.2 Průzkumy spokojenosti uživatelů

Neprofesionální knihovny nechtějí provádět průzkumy spokojenosti, protože to z jejich pohledu není dostatečně anonymní: např. přijde 5 čtenářů a knihovnice by mohla vidět, co napsali. Čtenáři také nevyplňují dotazníky pravdivě, protože se bojí kritizovat, nechtějí vyvolávat rozbroje v malé komunitě. Svě názory a požadavky spíš vyjádří při rozhovoru.

4.2.3 Aktualizace centrálního adresáře

Aktualizace je prováděna pravidelně každoročně v měsících srpnu a září.

4.3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

I v roce 2018 byla snaha zajistit vzdělávání knihovníků a jejich informovanost o aktuálním vývoji knihovnictví. Proběhly 2 porady (10. 4. a 25. 9. 2018) pro pracovníky neprofesionálních knihoven a 1 porada pro pracovníky profesionálních knihoven. Na programu porad bylo financování RF, spolupráce při kulturních akcích, změny v zajišťování služeb a výměna zkušeností formou diskuse. Porada 10. 4. byla dopoledne věnována profesionálním pracovníkům a její součástí bylo školení GDPR. Odpolední porada byla určena pro pracovníky neprofesionálních knihoven a rovněž její součástí bylo školení GDPR. Součástí porady z 25. 9. bylo proškolení ve statistice – „Vyplňování statistických výkazů v praxi“. Profesionální knihovny stále nabízejí možnost individuálního školení knihovníkům základních knihoven, které se snaží přizpůsobit potřebám i dopravní dostupnosti jednotlivých regionů. Informační gramotnost je na dobré úrovni a odvíjí se i od individuálních znalostí a schopností pracovníků malých knihoven. Mění se ale věková struktura dobrovolných knihovníků v neprofesionálních knihovnách: mladší a pracovníčně vytížení knihovníci zvládají základní obsluhu počítačů v knihovnách a nemají čas a zájem absolvovat různá školení. Všichni pracovníci obecních knihoven jsou průběžně proškolení a zvládají práci s počítačem a internetem.

V Městské knihovně Rychnov nad Kněžnou se 18. 10. konalo školení knihovního systému Tritius pro knihovny využívající REKS.

4.4 Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce, revize a aktualizace

Zajištění kvalitních, aktuálních a odborně zpracovaných knihovních fondů, které jsou pak dále efektivně využity v obsluhovaných knihovnách oblasti, je jedním z hlavních cílů regionálních funkcí. Nově zakoupené tituly (z prostředků krajské dotace RF a z prostředků obcí na základě dotačních smluv) jsou profesionálními knihovny v Dobrušce, Opočně a Vamberku odvezeny do pověřené knihovny v Rychnově n. Kn., která tituly centrálně zkatalogizuje a odveze zpět příslušným profesionálním knihovnám (Dobruška, Opočno). Vamberecká knihovna si knihy dováží a odváží sama. Tyto knihovny mají tituly odborně zpracovány, převedeny do svých databází (Lanius, Clavius) a jsou tak připraveny k následnému využití – tvorbě a distribuci výměnných souborů pro obecní knihovny. Výpůjčky výměnných souborů jsou realizovány prostřednictvím knihovního systému Clavius, modul Výměnné soubory (Dobruška, Opočno, Vamberk, Rychnov n. Kn.). Modul Výměnné soubory umožňuje rychlejší práci při tvorbě výměnných souborů pro obecní knihovny.

V roce 2018 bylo obsluženo celkem 50 knihoven. Bylo vyexpedováno 247 výměnných souborů s 15 742 svazky. Z celkového počtu svazků ve výměnných souborech představuje 7 736 svazků prvovypůjčky (129 souborů) a 8 006 svazků tvoří prolongace.

4.5 Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů obsluhovaných knihoven

Důležitou součástí regionální funkcí je pomoc při aktualizaci a revizi knihovních fondů v obsluhovaných knihovnách = pomoc při fyzické revizi, obsahové prověrce knihovního fondu, dohledávkách, opravách, aktualizaci knihovního katalogu, dále zpracování protokolů o výsledku revize. Aktualizace fondů profesionálních knihoven se koná průběžně, aktualizace fondů obecních knihoven je většinou součástí probíhající revize.

V roce 2018 byla dokončena revize v Přepychách (Opočno), Ohnišově (Dobruška) a Lhotách u Potštejna (Vamberk). Celkem bylo zrevidováno 1 857 svazků.

4.6 Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele

Provozovatelé poskytují příspěvky na nákup výměnných fondů, viz odstavec 4.3.

4.7 Servis automatizovaného knihovního systému využívaného pro výkon regionálních funkcí

Knihovna u Mokřinky využívala samostatný knihovnický systém Clavius. Díky grantu VISK 3 přešla na Tritius REKS, do kterého jsou zapojeny i další obecní knihovny. V roce 2019 bychom chtěli zapojit i knihovny v Přepychách a Solnici.

5. Úkoly ze smluv o přenesení regionálních funkcí pro rok 2018

5.1 Aktualizace výměnných fondů (výsledky analýzy a aktualizace)

Aktualizace výměnných fondů v profesionálních knihovnách včetně pověřené se realizuje průběžně dle metodického pokynu Standard pro dobrý fond. V obecních knihovnách zůstávají některé tituly (prolongace) z důvodu výpůjček, je o ně zájem.

5.2 Aktualizace fondů v obsluhovaných knihovnách – příklady metodické i praktické pomoci

Aktualizace probíhá při revizi, knihy jsou majetkem obce a naše doporučení ohledně aktualizace často není respektováno. V revidovaných knihovnách zbyly řádově maximálně stovky knih, takže obcím by po další aktualizaci nezbylo nic z původního fondu. Přepychy – vyřazené knihy byly starostkou vráceny do fondu, takže se následně katalogizovaly i duplikáty nebo knihy ve slovenštině.

5.3 Podíl oblastí na zpracování Koncepce rozvoje knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2019–2023.

Ve spolupráci s krajskou knihovnou a ostatními zapojenými knihovnami se na zpracování Koncepce rozvoje veřejných knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2019–2023 podílely Miroslava Cvejnová (Městská knihovna Dobruška), Radka Mecnerová (Městská knihovna Opočno) a Jaroslava Martinová (Městská knihovna Vamberk).

5.4 Stav zapojení oblastí do portálu Knihovny.cz k 31. 12. 2018

Knihovny do CPK nejsou zatím zapojeny.

5.5 Metodická pomoc při budování webových stránek obsluhovaných knihoven

Webnode – pokus o založení webu Solnice a Přepychy, weby nejsou dokončeny. Je to časově náročné a složité. Spolupracovali jsme na přípravě příručky Webové stránky malých knihoven.

6. Závěr

Regionální funkce představují pro neprofesionální knihovnu jistotu v přísunu nových knih a dostupnosti povinné četby. Knihovny mají zajištěnou potřebnou oporu a poradenskou činnost. Střediskový systém je pro ně zárukou, že si pro výměnný soubor pojedou do svého střediska, které je pro ně dostupné, a přátelsky si vymění informace. Profesionální knihovny nevidím jako příjemce služeb, ale jako rovnocenného spolupracujícího partnera. Zájem o regionální funkce ze strany speciálních knihoven jsme nezaznamenali. V naší oblasti se zakládá výkon RF na spolupráci a dobrovolnosti, knihovny v obcích pracují v rozdílných podmínkách, zřizovatelé k nim přistupují každý po svém. Naše metodika je doporučující, není direktivně nařizující a nelze její plnění vymáhat a neplnění postihovat. Měli bychom knihovny inspirovat a doporučovat jim

nové postupy a metody, ale vlastní realizace vždy záleží na možnostech obce – zřizovatele. Bez RF by většina knihoven už pravděpodobně zanikla. Střediskový systém knihovnám vyhovuje a služby jsou pro ně dostupnější. Je spíše obava z budoucnosti malých knihoven v obcích do 500 obyvatel. Knihovny nejsou středobodem zájmu obecních zastupitelstev. Investovat do moderního vybavení se jim pro 10 čtenářů nevyplatí ani z finančního hlediska, ani pro časovou náročnost realizace projektu. Starostové nejsou většinou uvolnění. Cílem je i nadále nabízet služby všem knihovnám v síti.

Přílohy: Výkaz výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2018

Zprávu sestavila: N. Kaločová

Dne: 18. 1. 2019

Pověřená knihovna pro okres Trutnov:

Městská knihovna s regionálními funkcemi v Trutnově

1. Síť obsluhovaných knihoven

1 knihovna pověřená výkonem RF (Městská knihovna Trutnov),
8 knihoven s prof. knihovníkem (Dvůr Králové nad Labem, Hostinné, Rtyně v Podkrkonoší, Svoboda nad Úpou, Špindlerův Mlýn, Úpice, Vrchlabí a Žacléř),
41 knihoven s neprofesionálním pracovníkem,
1 pobočka v Obecní knihovně Nemojov.

2. Pracovníci zajišťující regionální služby

úv.1,00 – metodička,
úv.0,05 – ředitelka,
úv.0,40 – pracovnice akvizice,
úv.0,1 – pracovnice ochrany a údržby knihovního fondu,
úv.0,1 – pracovnice oddělení pro dospělé čtenáře,
úv.0,05 – účetní.

3. Finanční zajištění regionálních funkcí

Spotřeba materiálu	555 785 Kč
z toho nákup KF	501 344 Kč
Spotřeba energie	38 097 Kč
Cestovné	8 828 Kč
Ostatní služby	9 812 Kč
Mzdové náklady	580 140 Kč
Sociální a zdravotní pojištění	225 338 Kč
Celkem	1 418 000 Kč

3.1 Výsledky podpory RF formou dotací a darů od zřizovatelů obsluhovaných knihoven

Zřizovatelé obsluhovaných knihoven přispěli na nákup knih do VF finanční částkou 136 400 Kč. V listopadu bylo všem zřizovatelům, kteří přispívají finančními prostředky na nákup knih do výměnného fondu, zasláno vyúčtování a zároveň s tím i návrhy nových veřejnoprávních či darovacích smluv pro rok 2019.

4. Hodnocení dle standardů a priorit daných krajskou knihovnou

4.1 Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozbor

4.1.1 Soutěž Vesnice roku – Knihovna roku

Pověřená knihovna spolupracuje s komisařkou soutěže. Podává podrobné informace týkající se knihovny v přihlášené obci. Do soutěže se přihlásila obec Malé Svatoňovice a Suchovršice.

4.1.2 Příklady zapojení knihoven do kampaně Elektronické zdroje a služby v knihovnách

Pověřená knihovna uspořádala školení ve spolupráci s SVK Hradec Králové „Elektronické informační zdroje v knihovnách“. Školení proběhlo v Městské knihovně Trutnov a zúčastnilo se ho 10 pracovníků profesionálních knihoven. Nejčastější témata v poradenské službě se týkala vyplňování žádostí o granty, konzultací ekonomického charakteru, katalogizace, přechodu

knihoven na MARC21, nových pravidel RDA, dále poradenství ohledně využití souboru národních autorit a záznamů v Souborném katalogu ČR.

E-knihy půjčuje knihovna v Trutnově (e-Reading a Flexibooks) a ve Dvoře Králové (e-Reading). Na webové stránce Městské knihovny Trutnov je v oddíle Služby umístěn odkaz na Českou digitální knihovnu.

4.1.3 Web Pro knihovníky

Na webové stránce pověřené knihovny je odkaz pro knihovny regionu. Odkaz je průběžně aktualizován. Oddíl byl zobrazen 628x. Je zde uveřejněn link na webové stránky daných knihoven. Jeho součástí je katalog výměnných souborů, který byl knihovnami využit během roku k hledání žádaných dokumentů 847x.

4.2 Hodnocení knihovnických činností

4.2.1 Oceňování knihovníků

Knihovnicí roku za náš okres se stala paní Eva Fejtová z Obecní knihovny Dolní Kalná.

4.2.2 Průzkumy spokojenosti uživatelů

Provádíme dle doporučení 1x za 5 let. Poslední průzkum byl v roce 2017. Vedoucím městských knihoven byla opětovně připomenuta povinnost provést průzkum spokojenosti uživatelů 1x za 5 let.

4.2.3 Aktualizace centrálního adresáře

Metodička aktualizovala centrální adresář v březnu u pověřené knihovny a všech neprofesionálních knihoven. V průběhu roku jsou pak prováděny aktualizace knihoven podle potřeby. Profesionální knihovny si aktualizují údaje za své knihovny samy.

4.3 Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

Porady: 10. 4., 11. 10., 13. 12.

Vzdělávání knihovníků:

- 11. 10. – školení Elektronické informační zdroje v knihovnách (profesionální knihovny),
- 23. 10. – školení knihovnického programu Tritius (pracovníci pověřené knihovny a neprofesionálních knihoven okresu),
- 8. 11. – školení knihovnického programu Tritius (pracovníci neprofesionálních knihoven a pracovníci specializovaných knihoven regionu).

Školení probíhala v prostorách Městské knihovny Trutnov. Metodička uskutečnila metodické návštěvy u knihovníků, kteří se nemohli zúčastnit školení ke knihovnickému programu Tritius.

4.4 Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce, revize a aktualizace

Bylo poskytnuto 238 souborů s celkovým počtem 14 283 k. j.

Celkem je v knihovnách půjčeno 42 908 k. j. v 696 souborech. Knihovníci vracejí knihy průběžně bez ohledu na datum půjčení. Výměnné soubory byly poskytnuty 37 knihovnám regionu.

4.5 Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů obsluhovaných knihoven

Podle plánu byla provedena revize knihovního fondu v knihovnách: Batňovice, Dubenec, Hříbojedy, Kuks, Pec pod Sněžkou, Pilníkov, Prosečné a Rudník. Odrevidováno bylo 16 740 k. j. Zároveň byla provedena ve všech revidovaných knihovnách aktualizace fondu. Pomoc při revizi knihovního fondu byla poskytnuta městským knihovnám Dvůr Králové nad Labem a Žacléř.

V knihovnách Dolní Brusnice, Horní Maršov a Bernartice byla na požádání provedena

aktualizace knihovního fondu.

4.6 Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele.

Pro 20 knihoven, které mají knihovnický systém Clavius REKS a které si samy nakupují knihy do svého fondu, jsou zpracovávány záznamy v pověřené knihovně. Jednoduchý záznam knihoven obsahující buď ISBN, nebo název, autora a rok vydání je zpracován podle pravidel RDA. Letos bylo zpracováno 934 záznamů.

4.7 Servis automatizovaného knihovního systému využívaného pro výkon regionálních funkcí

Servis byl poskytován všem knihovnám okresu, které používají knihovní systém Clavius REKS nebo Clavius. Jedná se o 45 knihoven. Kromě toho byly na vyžádání navštíveny i knihovny jiných sítí – knihovna při ZŠ Komenského, knihovna Muzea Podkrkonoší. Od konce listopadu přešla pověřená knihovna na knihovnický program Tritius a s ní i všechny knihovny používající systém Clavius REKS.

5. Úkoly ze smluv o přenesení regionálních funkcí pro rok 2018

5.1 Aktualizace výměnných fondů (výsledky analýzy a aktualizace)

Aktualizace VF byla realizována v průběhu roku. Vyřazeno bylo 2 147 k. j.

Tituly, které jsou v knihovnách půjčené delší dobu, jsou především knihy určené dětským čtenářům, doporučená školní četba a naučná literatura. V malých knihovnách, které většinou knihy do vlastních fondů nakupují jen velmi málo nebo je nekupují vůbec, je pro tyto dokumenty stále využití, a proto netrváme na jejich vracení. Tato část výměnného souboru pak obohacuje nebo nahrazuje základní fond knihovny a slouží tak jako dlouhodobá výpůjčka.

Analýzu knihovního fondu jsme prováděli v průběhu roku. Držíme se zásady zachování rozsahu knihovního fondu v optimálních mezích, aby byla zachována rovnováha mezi přírůstky a úbytky. Pro vyhodnocování využitelnosti knihovního fondu nám slouží knihovní systém, ve kterém lze nastavit časový filtr. Knihy, které nebyly delší dobu půjčeny, jsou navrženy na odpis.

5.2 Aktualizace fondů v obsluhovaných knihovnách – příklady metodické i praktické pomoci

Aktualizace fondů je prováděna na vyžádání knihovníků, při metodických návštěvách nebo při revizích.

5.3 Podíl oblastí na zpracování Koncepce rozvoje knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2019–2023

Na zpracování koncepce rozvoje knihoven se podílely 2 pracovnice z pověřené knihovny – Mgr. Jitka Káchová a Lucie Dlouhá.

5.4 Stav zapojení oblastí do portálu Knihovny.cz k 31. 12. 2018

Pověřená knihovna vstoupila v jednání s představiteli portálu Knihovny.cz o svém zapojení v příštím roce.

5.5 Metodická pomoc při budování webových stránek obsluhovaných knihoven

Webové stránky má 37 malých veřejných knihoven, 22 z nich aktualizuje metodička, v 10 knihovnách si spravuje web knihovník a 5 knihoven hostuje se svým odkazem na knihovnu na webových stránkách svého zřizovatele.

6. Závěr

Výkon regionálních funkcí pozitivně ovlivňuje úroveň knihoven především v menších obcích. K uživatelům knihoven se dostávají nové knihy různých žánrů, jsou nastaveny a dodržovány standardy odborných činností, knihovníci sami mají možnost využívat nabídku vzdělávacích aktivit jak v Městské knihovně Trutnov, tak v SVK Hradec Králové či v jiných knihovnách. To vše je závislé na dotaci od Královéhradeckého kraje.

Setkávání metodičky se zástupci obcí pomáhá měnit jejich pohled na knihovny. To, jak jsou knihovny úspěšné ve své práci, závisí do jisté míry i na osobnosti jednotlivých pracovníků knihoven. Jim všem patří poděkování za jejich práci.

Přílohy: Výkaz výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2018

Zprávu sestavila: Blanka Maňhalová

Dne: 10. 01. 2019

Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje

Statistické výkazy výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2018

Výroční zpráva 2018

0	Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí	Rok 2018
1	Kraj	Královéhradecký
2	Název knihovny (v krajském sumáři počet PK)	sumář krajský
3	Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	15,387
4	Počet obsluhovaných knihoven	390
5	Poradenská a konzultační činnost	
6	počet obslužených knihoven	412
7	počet poskytnutých konzultací	1 752
8	počet metodických návštěv	755
9	Statistika knihovnických činností Kult (MK) 12 - 01	
10	počet obslužených knihoven	371
11	počet zpracovaných statistických výkazů	385
12	Vzdělávání knihovníků, semináře	
13	počet obslužených knihoven	211
14	počet všech vzdělávacích akcí	89
15	z toho (z ř. 14): počet akcí v rámci RF	33
16	počet všech účastníků	872
17	z toho (z ř. 16): počet účastníků akcí v rámci RF	440
18	počet všech vyučovacích hodin	278
19	z toho (z ř. 18): počet vyučovacích hodin v rámci RF	98
20	Porady	
21	počet obslužených knihoven	170
22	počet akcí	44
23	počet účastníků	469
24	Pomoc při revizi a aktualizaci KF	
25	počet obslužených knihoven	61
26	z toho počet revidovaných knihoven	41
27	počet revidovaných knihovnických jednotek	75 093
28	Nákup KF z prostředků provozovatelů (obcí) do vlastních KF	
29	počet obslužených knihoven	0
30	počet nakoupených knihovnických jednotek	0
31	Zpracování KF z prostředků provozovatelů (obcí) vlastních KF	
32	počet obslužených knihoven	41
33	počet zpracovaných knihovnických jednotek	1 399
34	Výměnný fond (v knihovnických jednotkách)	
35	stav výměnného fondu k 31. 12. 2018	353 926
36	roční přírůstek VF	15 245
37	roční úbytek výměnného fondu	22 558
38	z ř. 36 zakoupeno z finančních prostředků kraje na regionální funkce	7 607
39	z ř. 36 zakoupeno z finančních prostředků obce	7 433
40	z ř. 36 z zakoupeno z finančních prostředků dalších zdrojů	205

Výroční zpráva 2018

41	Cirkulace VF	
42	počet obslužených knihoven	313
43	počet expedovaných souborů	1 150
44	počet svazků v souborech	74 599
45	Servis automatizovaného knihovního systému	
46	počet knihoven, pro které pověřená knihovna zajišťuje podporu automatizovaného systému	145
47	počet akcí, zásahů	122
48	Doprava v rámci výkonu RF	
49	počet obslužených knihoven	211
50	počet ujetých km	9 312

Výroční zpráva 2018

Výkaz financování regionálních funkcí knihoven (pouze z finančních prostředků kraje)		Rok 2018
51	Kraj	Královéhradecký
52	Název knihovny	sumář krajský
53	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	1 769 850,29
54	z toho: nákup knihovního fondu	1 579 725,60
55	Spotřeba energie (číslo účtu 502)	181 618,04
56	Opravy a udržování (číslo účtu 511)	0,00
57	Cestovné (číslo účtu 512)	45 612,20
58	Ostatní služby (číslo účtu 518)	902 803,17
59	z toho: doprava	31 152,94
60	z toho: servis AKS	118 642,00
61	z toho: nákup licence na el. zdroje	80 550,00
62	z toho: nákup knihovnických služeb	588 750,00
63	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	4 061 202,00
64	z toho: platy zaměstnanců	4 054 802,00
65	z toho: ostatní osobní náklady	6 400,00
66	Zákonné sociální pojištění (číslo účtu 524)	1 378 318,00
67	Sociální náklady (zákonné a jiné s.n.) (číslo účtu 527 a 528)	120 404,30
68	Jiné ostatní náklady (číslo účtu 549)	0,00
69	Ostatní provozní náklady (neuvedeny v ř. 53, 55 - 58, 63, 66 - 68)	6 192,00
70	Provozní náklady celkem (součet ř. 53, 55 - 58, 63, 66 - 69)	8 466 000,00
71	Investiční náklady	0,00
72	Náklady celkem (z krajské dotace) (součet ř. 70 a 71)	8 466 000,00
73		
74	Přidělená dotace (krajská)	8 466 000,00
75	Vráceno	0,00
76		
77		
78		
79		
Financování regionálních funkcí z jiných zdrojů (vlastní prostředky knihovny, obce, další zdroje, sponzorské dary)		
80		
81	Náklady za rok	
82	Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	1 884,81
83	z toho: na nákup knihovního fondu	457,81
84	Mzdové náklady (číslo účtu 521)	973 205,00
85	z toho: platy zaměstnanců	942 348,00
86	z toho: ostatní osobní náklady	20 938,00
87	Zákonné sociální a zdravotní pojištění (číslo účtu 524)	320 396,00
88	Ostatní provozní náklady (neuvedené v ř. 82, 84, 87)	339 326,00

Výroční zpráva 2018

89	Provozní náklady celkem (součet ř. 82, 84,87,88)	1 634 811,81
90	Investiční náklady	0,00
91	Náklady celkem (součet ř. 89 + 90)	1 634 811,81
92	Finanční prostředky obcí na fond knihoven a jeho zpracování*	
93	Na nákup (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostř. obcí)	122 420,00
94	Na zpracování (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostř. obcí)	0,00
	Další finanční podpora knihoven z krajského rozpočtu	sumář krajský
95	(mimo prostředky určené na RF)**	Rok 2018
	Celkové částky, které knihovny získaly v roce 2018	
96	Z krajských grantových programů určených nejen knihovnám	0,00
97	Z krajských grantových programů určených výhradně knihovnám	0,00
98	Podíl obcí na nákupu výměnného fondu ***	
99	Počet obcí přispívajících na nákup výměnného fondu	240
100	Částka poskytnutá na výměnný fond (za přispívající obce celkem)	1 430 856,00

*Řádek 93 a 94 vyplňují jen ty PK a KK, v jejichž obvodě obce přispívají na nákup KF pro své knihovny (viz činnost v ř. 28 a ř. 31)

**Řádky 96 a 97 vyplňují ty knihovny, které získaly v rámci krajských grantových programů dotace na rozvoj a činnost mimo program RF:
v ř. 96 jsou uvedeny dotace z jakéhokoliv krajského grantového programu, kt. knihovna získala
v řádku 97 jsou uvedeny dotace z krajského grantového programu, kt. knihovna získala
a který byl krajem vyhlášen výhradně na podporu knihoven a není součástí financí na RF.

***Řádky 99 a 100 vyplňují ty PK a KK, v jejichž obvodě přispívají obce i na nákup do výměnného fondu (viz. výměnné fondy v ř. 39)

Výroční zpráva 2018

0	Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí	Rok 2018	Formulář výkazu schválený NK Praha							
1	Kraj	Královéhradecký	Krajská knihovna	Sumář bez krajské	Hradec Králové	Jičín	Náchod	Kostelec nad Orlicí	Rychnov nad Kněžnou	Trutnov
2	Název knihovny (v krajském sumáři počet PK)	sumář krajský								
3	Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	15,387	2,537	12,850	2,800	2,600	2,650	1,10	2,000	1,700
4	Počet obsluhovaných knihoven	391	6	385	96	77	81	27	54	50
5	Poradenská a konzultační činnost									
6	počet obslužených knihoven	412	60	352	96	75	58	24	49	50
7	počet poskytnutých konzultací	1 752	25	1 727	446	474	95	178	236	298
8	počet metodických návštěv	755	4	751	262	100	248	32	47	62
9	Statistika knihovnických činností Kult (MK) 12 - 01									
10	počet obslužených knihoven	371	6	365	93	73	69	27	53	50
11	počet zpracovaných statistických výkazů	385	7	378	96	77	71	28	53	53
12	Vzdělávání knihovníků, semináře									
13	počet obslužených knihoven	211	53	158	25	36	20	0	40	37
14	počet všech vzdělávacích akcí	89	21	68	6	52	4	0	3	3
15	z toho (z ř. 14): počet akcí v rámci RF	33	5	28	6	12	4	0	3	3
16	počet všech účastníků	872	163	709	71	489	52	0	41	56
17	z toho (z ř. 16): počet účastníků akcí v rámci RF	440	77	363	71	153	52	0	41	46
18	počet všech vyučovacích hodin	278	83	195	12	142	25	0	6	10
19	z toho (z ř. 18): počet vyučovacích hodin v rámci RF	98	16	82	12	29	25	0	6	10
20	Porady									
21	počet obslužených knihoven	170	21	149	8	12	68	10	38	13
22	počet akcí	44	11	33	6	4	15	2	3	3
23	počet účastníků	469	150	319	65	35	143	23	38	15
24	Pomoc při revizi a aktualizaci KF									
25	počet obslužených knihoven	61	0	61	17	8	18	4	3	11
26	z toho počet revidovaných knihoven	41	0	41	15	6	6	3	3	8
27	počet revidovaných knihovnických jednotek	75 093	0	75 093	37 884	1 871	7 082	9 659	1 857	16 740
28	Nákup KF z prostředků provozovatelů (obcí) do vlastních KF									
29	počet obslužených knihoven	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	počet nakoupených knihovnických jednotek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Zpracování KF z prostředků provozovatelů (obcí) vlastních KF									
32	počet obslužených knihoven	41	0	41	0	13	0	8	0	20
33	počet zpracovaných knihovnických jednotek	1 399	0	1 399	0	92	0	373	0	934
34	Výměnný fond (v knihovnických jednotkách)									
35	stav výměnného fondu k 31.12. 2017	353 926	0	353 926	102 237	44 139	79 972	19 419	53 565	54 594
36	roční přírůstek VF	15 245	0	15 245	3 241	2 359	3 868	683	1 901	3 193
37	roční úbytek výměnného fondu	22 558	0	22 558	3 324	2 789	9 149	1 529	3 620	2 147
38	z ř. 36 zakoupeno z finančních prostředků kraje na regionální fu	7 607	0	7 607	1 073	535	1 828	675	1 172	2 324
39	z ř. 36 zakoupeno z finančních prostředků obce	7 433	0	7 433	2 168	1 824	1 882	8	682	869
40	z ř. 36 z zakoupeno z finančních prostředků dalších zdrojů	205	0	205	0	0	158	0	47	0
41	Cirkulace VF									
42	počet obslužených knihoven	313	0	313	86	64	58	18	50	37
43	počet expedovaných souborů	1 150	0	1 150	399	160	178	46	129	238
44	počet svazků v souborech	74 599	0	74 599	23 943	15 084	10 711	2 842	7 736	14 283
45	Servis automatizovaného knihovního systému									
46	počet knihoven, pro které pověřená knihovna zajišťuje podporu automatizovaného systému	145	0	145	38	50	12	0	0	45
47	počet akcí, zásahů	122	0	122	22	49	12	0	0	39
48	Doprava v rámci výkonu RF									
49	počet obslužených knihoven	211	0	211	92	62	57	0	0	0
50	počet ujetých km	9 312	0	9 312	3 828	2 143	3 341	0	0	0

Výroční zpráva 2018

Výkaz financování regionálních funkcí knihoven (pouze z finančních prostředků kraje)		Formulář výkazu schválený NK Praha								
		Rok 2018								
51 Kraj	Královéhradecký	Krajská knihovna	Sumář bez krajské	Hradec Králové	Jičín	Náchod	Kostelec nad Orlicí	Rychnov nad Kněžnou	Trutnov	
52 Název knihovny	sumář krajský									
53 Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	1 769 850,29	0,00	1 769 850,29	226 152,00	177 155,30	409 649,00	162 186,00	238 923,00	555 784,99	
54 z toho: nákup knihovního fondu	1 579 725,60	0,00	1 579 725,60	215 574,00	108 500,00	366 116,00	154 028,00	234 164,00	501 343,60	
55 Spotřeba energie (číslo účtu 502)	181 618,04	0,00	181 618,04	0,00	71 734,53	71 787,00	0,00	0,00	38 096,51	
56 Opravy a udržování (číslo účtu 511)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
57 Cestovné (číslo účtu 512)	45 612,20	0,00	45 612,20	15 867,00	7 963,20	7 749,00	3 841,00	1 364,00	8 828,00	
58 Ostatní služby (číslo účtu 518)	902 803,17	0,00	902 803,17	329 548,00	119 698,67	320 812,00	39 446,00	83 486,00	9 812,50	
59 z toho: doprava	31 152,94	0,00	31 152,94	0,00	27 988,94	0,00	0,00	3 164,00	0,00	
60 z toho: servis AKS	118 642,00	0,00	118 642,00	17 553,00	74 230,00	11 859,00	15 000,00	0,00	0,00	
61 z toho: nákup licence na el. zdroje	80 550,00	0,00	80 550,00	7 396,00	0,00	65 062,00	0,00	8 092,00	0,00	
62 z toho: nákup knihovnických služeb	588 750,00	0,00	588 750,00	300 050,00	0,00	220 002,00	1 198,00	67 500,00	0,00	
63 Mzdové náklady (číslo účtu 521)	4 061 202,00	0,00	4 061 202,00	974 000,00	869 750,00	808 086,00	257 110,00	572 116,00	580 140,00	
64 z toho: platy zaměstnanců	4 054 802,00	0,00	4 054 802,00	974 000,00	865 750,00	805 686,00	257 110,00	572 116,00	580 140,00	
65 z toho: ostatní osobní náklady	6 400,00	0,00	6 400,00	0,00	4 000,00	2 400,00	0,00	0,00	0,00	
66 Zákonné sociální pojištění (číslo účtu 524)	1 378 318,00	0,00	1 378 318,00	331 149,00	293 130,00	273 361,00	87 417,00	194 519,00	198 742,00	
67 Sociální náklady (zákonné a jiné s.n.) (číslo účtu 527 a 528)	120 404,30	0,00	120 404,30	32 092,00	34 568,30	12 556,00	0,00	14 592,00	26 596,00	
68 Jiné ostatní náklady (číslo účtu 549)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
69 Ostatní provozní náklady (neuvedeny v ř. 53, 55 - 58, 63, 66 - 68)	6 192,00	0,00	6 192,00	6 192,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
70 Provozní náklady celkem (součet ř. 53, 55 - 58, 63, 66 - 69)	8 466 000,00	0,00	8 466 000,00	1 915 000,00	1 574 000,00	1 904 000,00	550 000,00	1 105 000,00	1 418 000,00	
71 Investiční náklady	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
72 Náklady celkem (z krajské dotace) (součet ř. 70 a 71)	8 466 000,00	0,00	8 466 000,00	1 915 000,00	1 574 000,00	1 904 000,00	550 000,00	1 105 000,00	1 418 000,00	
73										
74 Přidělená dotace (krajská)	8 466 000,00	0,00	8 466 000,00	1 915 000,00	1 574 000,00	1 904 000,00	550 000,00	1 105 000,00	1 418 000,00	
75 Vráceno	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
76										
77										
78										
79										
Financování regionálních funkcí z jiných zdrojů (vlastní prostředky knihovny, obce, další zdroje, sponzorské dary)										
80										
81 Náklady za rok										
82 Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	1 884,81	1 111,00	773,81	316,00	0,00	0,00	0,00	0,00	457,81	
83 z toho: na nákup knihovního fondu	457,81	0,00	457,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	457,81	
84 Mzdové náklady (číslo účtu 521)	973 205,00	973 205,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
85 z toho: platy zaměstnanců	942 348,00	942 348,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
86 z toho: ostatní osobní náklady	20 938,00	20 938,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
87 Zákonné sociální a zdravotní pojištění (číslo účtu 524)	320 396,00	320 396,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
88 Ostatní provozní náklady (neuvedené v ř. 82, 84, 87)	339 326,00	339 326,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
89 Provozní náklady celkem (součet ř. 82, 84, 87, 88)	1 634 811,81	1 634 038,00	773,81	316,00	0,00	0,00	0,00	0,00	457,81	
90 Investiční náklady	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
91 Náklady celkem (součet ř. 89 + 90)	1 634 811,81	1 634 038,00	773,81	316,00	0,00	0,00	0,00	0,00	457,81	
				0,00						
92 Finanční prostředky obcí na fond knihoven a jeho zpracování*										
93 Na nákup (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostř.obcí)	122 420,00	0,00	122 420,00	0,00	0,00	122 420,00	0,00	0,00	0,00	
94 Na zpracování (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostř.obcí)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Výroční zpráva 2018

	Další finanční podpora knihoven z krajského rozpočtu (mimo prostředky určené na RF)**	sumář krajský Rok 2018	Krajská knihovna	Sumář bez krajské	Hradec Králové	Jičín	Náchod	Kostelec nad Orlicí	Rychnov nad Kněžnou	Trutnov
	Celkové částky, které knihovny získaly v roce 2017									
96	Z krajských grantových programů určených nejen knihovnám	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
97	Z krajských grantových programů určených výhradně knihovnám	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
98	Podíl obcí na nákupu výměnného fondu ***									
99	Počet obcí přispívajících na nákup výměnného fondu	240	0	240	62	55	53	1	31	38
100	Částka poskytnutá na výměnný fond (za přispívající obce celkem)	1 430 856,00	0,00	1 430 856,00	435 500,00	367 260,00	370 580,00	1 000,00	120 116,00	136 400,00

Název	Výroční zpráva o výkonu regionálních funkcí v knihovnách Královéhradeckého kraje v roce 2018
Zpracoval	Ředitelky a metodičky krajské knihovny a pověřených knihoven
Redakční úprava	Mgr. Andrea Součková
Jazyková korektura	PhDr. Božena Klabalová
Vydavatel	Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
Rok vydání	2019
Počet stran	51
Dostupné na WWW	www.svkhk.cz